

KYSTVERKET

LÆREPLAN FOR OPPLÆRING I HÅNDTERING AV AKUTT FORURENSNING

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

dsb

Direktoratet for
samfunnssikkerhet
og beredskap

1	Generelt om læreplanen	4
1.1	Ansvar, myndighet og hjemmelsgrunnlag	4
1.2	Formål med læreplanen	5
1.3	Målgrupper for læreplanen	5
1.4	Læreplanens gyldighet.....	5
1.5	Krav til aktører som tilbyr opplæring i håndtering av akutt forurensning	6
1.6	Opplæringens innhold og struktur	6
1.7	Øvelser i opplæringen	7
2	Læreplaner for de faste kursene i opplæringsstrukturen.....	8
2.1	Forkurs i håndtering av akutt forurensning – e-kurs	9
2.2	Grunnkurs i håndtering av akutt forurensning.....	10
2.2.1	Kursets plass i opplæringsstrukturen	10
2.2.2	Hovedmål	10
2.2.3	Målgruppe	11
2.2.4	Krav til forkunnskaper	11
2.2.5	Vurdering.....	11
2.2.6	Emner og timetall	11
2.2.7	Læringsmål og hovedmomenter	12
2.2.8	Oppgaver og øvelser	16
2.3	Grunnkurs i kjemikalievern.....	17
2.4	Kurs i lagledning ved kyst og på strand (LL kyst og strand).....	18
2.4.1	Kursets plass i opplæringsstrukturen	18
2.4.2	Hovedmål	18
2.4.3	Målgruppe	19
2.4.4	Krav til forkunnskaper	19
2.4.5	Vurdering.....	19
2.4.6	Emner og timetall	19
2.4.7	Læringsmål og hovedmomenter	20
2.4.8	Oppgaver og øvelser	25
2.5	Kurs i skadestedsledning på land (SKL land)	26
2.6	Kurs i skadestedsledning ved kyst og på strand (SKL kyst og strand).....	27
2.6.1	Kursets plass i opplæringsstrukturen	27
2.6.2	Hovedmål	27
2.6.3	Målgruppe	28
2.6.4	Krav til forkunnskaper	28
2.6.5	Vurdering.....	28
2.6.6	Emner og timetall	28
2.6.7	Læringsmål og hovedmomenter	29
2.6.8	Oppgaver og øvelser	34
2.7	Kurs i skadestedsledning på sjø og hav (SKL sjø og hav)	35
2.7.1	Kursets plass i opplæringsstrukturen	35
2.7.2	Hovedmål	35
2.7.3	Målgruppe	36
2.7.4	Krav til forkunnskaper	36
2.7.5	Vurdering.....	36
2.7.6	Emner og timetall	36
2.7.7	Læringsmål og hovedmomenter	37
2.7.8	Oppgaver og øvelser	42
2.8	Kurs i aksjonsledning (AKL-kurs)	43
2.8.1	Kursets plass i opplæringsstrukturen	43
2.8.2	Hovedmål	43
2.8.3	Målgruppe	44
2.8.4	Krav til forkunnskaper	44
2.8.5	Vurdering.....	44
2.8.6	Emner og timetall	44
2.8.7	Læringsmål og hovedmomenter	46

2.8.8 Oppgaver og øvelser	54
2.9 Tilpassede kurs innen fagområdet håndtering av akutt forurensning.....	55
2.9.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen	55
2.9.2 Hovedmål	55
2.9.3 Målgruppe	55
2.9.4 Krav til forkunnskaper	55
2.9.5 Vurdering.....	56
2.9.6 Emner og timetall	56
2.9.7 Læringsmål og hovedmomenter	56
2.9.8 Oppgaver og øvelser	58
3 Fagområder og emner.....	59
3.1 Liste over alle fagområder og emner.....	59
3.2 Oversikt over alle fagområder og emner med læringsmål og hovedmomenter.....	62
4 VERSJONSLOGG.....	73

1 Generelt om læreplanen

1.1 Ansvar, myndighet og hjemmelsgrunnlag

Læreplanen for opplæring i håndtering av akutt forurensning skal bidra til å oppfylle forurensningslovens krav om beredskap og aksjoner mot akutt forurensning (jf. forurensningsloven kapittel 6).

Den som driver virksomhet som kan medføre akutt forurensning, skal sørge for en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av forurensningen. Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe.

Større landbaserte industribedrifter, herunder raffinerier og tankanlegg, er definert som beredskapspliktige virksomheter. Disse er underlagt særskilte beredskapskrav vedtatt av Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif (tidligere Statens forurensningstilsyn, SFT)) og skal etablere beredskapsplaner basert på miljørisikoen virksomheten representerer.

Petroleumsvirksomheten er også beredskapspliktig, og de enkelte operatørselskapene er underlagt særskilte beredskapskrav fra Klif og krav som følger av HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten. Operatørselskapene er medlemmer av NOFO, Norsk Oljevernforening For Operatørselskap, som stiller materiell og teknisk personell til rådighet for selskapene i tillegg til å ivareta operasjonell ledelse av aksjoner.

Virksomheter som har beredskaps- og aksjonsplikt ved akutt forurensning som følge av egen virksomhet, har også bistandsplikt når stat og kommune aksjonerer.

Kommunene skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap. Samtlige norske kommuner samarbeider om beredskapen gjennom interkommunale beredskapsregioner ledet av interkommunale utvalg mot akutt forurensning (IUA). Klima- og forurensningsdirektoratet stiller krav til kommunene om beredskap mot akutt forurensning.

Staten ved Kystverket har beredskaps- og aksjonsplikt overfor større tilfeller av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som ikke er dekket av privat eller kommunal beredskap. I første rekke dreier dette seg om innsats mot oljeutslipp fra skip og skipsvrak eller fra ukjente kilder. Dersom ansvarlig forurensner ikke selv er i stand til å aksjonere eller ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak, kan Kystverket helt eller delvis overta ledelsen av aksjonen. Kystverket har også ansvar for at det blir iverksatt tiltak overfor skip som utgjør en fare for akutt forurensning.

Som ansvarlig for statens beredskap mot akutt forurensning har Kystverket en landsdekkende forvaltningsmyndighet ved akutt forurensning (jf. forurensningsloven kapittel 6). Kystverket skal sørge for at den statlige beredskapen til enhver tid er riktig dimensjonert. Kystverket fører tilsyn med forurensers håndtering av hendelser med akutt forurensning og har hjemmel til å gi forurenser pålegg om å treffe tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensningen. Dessuten har Kystverket ansvar for å samordne den private, kommunale og statlige beredskapen mot akutt forurensning i et nasjonalt system (jf. forurensningsloven § 43, tredje ledd).

1.2 Formål med læreplanen

Forurensningslovens bestemmelser om beredskaps- og aksjonsplikt og eventuelle krav i medhold av forurensningsloven ligger til grunn for opplæringen av personell som skal ivareta beredskapen mot og håndteringen av akutt forurensning, jf. kapittel 1.1. Ut fra disse bestemmelsene og kravene har læreplanen følgende formål:

- å sikre en ensartet kompetansebygging innen håndtering av akutt forurensning
- å sikre at opplæringen holder forsvarlig og ønsket kvalitet

1.3 Målgrupper for læreplanen

Læreplanen har to målgrupper:

- aktører som tilbyr opplæring i håndtering av akutt forurensning
- personell som skal få opplæring i håndtering av akutt forurensning

Aktører som tilbyr opplæring i håndtering av akutt forurensning kan være private, kommunale eller statlige. De som mottar opplæring vil være personell som er tiltenkt en rolle i håndtering av akutt forurensning. Krav til forkunnskaper for å kunne delta i opplæringen blir beskrevet for de enkelte kursene i kapittel 2.

1.4 Læreplanens gyldighet

Læreplanen trer i kraft 01.01.2011. Det forutsettes at alle kurs som berøres av læreplanen, avholdes i henhold til denne innen utgangen av 2011.

Læreplanen erstatter tidligere læreplaner innen fagområdet håndtering av akutt forurensning utgitt av Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif, tidligere SFT), Kystverket og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Dette gjelder:

- læreplan for grunnkurs strandaksjoner (Revisjon 1 – 16.01.2002)

- læreplan for laglederkurs (Versjon 2-0, 16/8)
- læreplan for kurs i skadestedsledelse kyst/strand (Versjon 1-1)
- læreplan for kurs i skadestedsledelse på sjø (Revisjon 2 – 07.02.2002)
- læreplan for kurs i aksjonsledelse (Versjon 1-0 av 17.oktober 2007)

Læreplanen endrer eller påvirker ikke ordinær grunn- og lederopplæring innen brannvesen og sivilforsvar, eller opplæring innen industrivernet.

Læreplanen erstatter eksisterende læreplaner for følgende kurs i regi av Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO):

- NOFO oljevernkurs
- NOFO oljevernkurs for skipsbesetninger
- SKL hav-kurs
- Kurs i tolking av fjernmålingsdata
- Kurs i dispergering
- Kurs i meteorologi

Gjeldende læreplan skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

1.5 Krav til aktører som tilbyr opplæring i håndtering av akutt forurensning

For at opplæringen skal kvalifisere til roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr slik opplæring sørge for at den foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kursene i henhold til målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

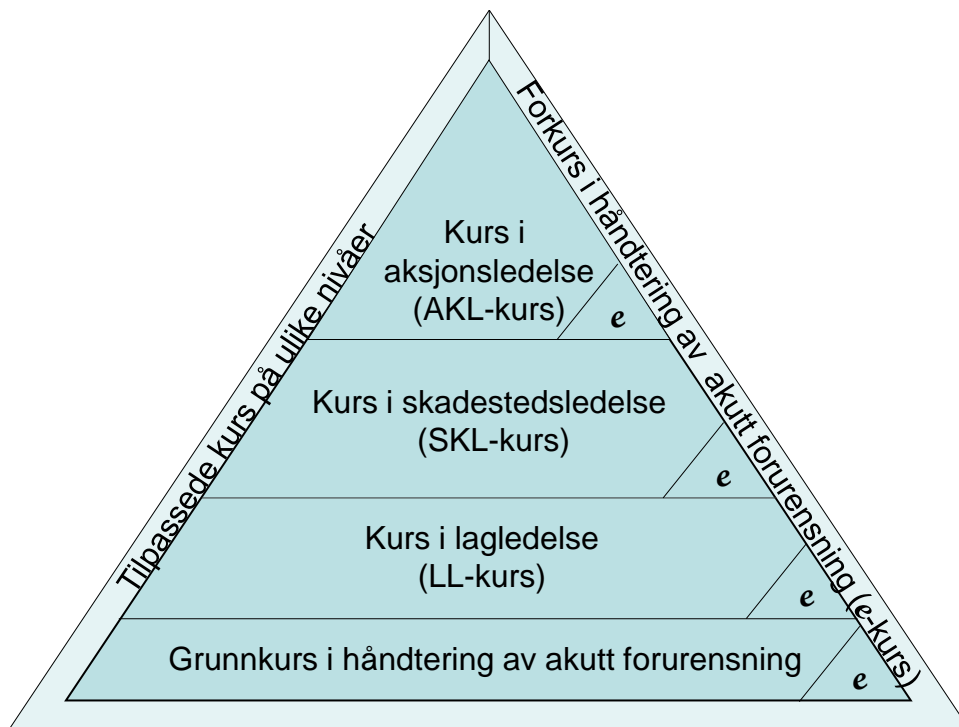
1.6 Opplæringens innhold og struktur

For hvert av kursene i læreplanen er det formulert hovedmål og beskrevet hva kurset skal kvalifisere til. Kursene er satt sammen av emner med læringsmål som bygger opp under kursets hovedmål. Læringsmålene skal være styrende for undervisningen. For hvert emne er det formulert hovedmomenter for undervisningen.

En tilfredsstillende beredskap mot akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Kursene inngår i en opplæringsstruktur som vist i skissen nedenfor. En oversikt over alle fagområder, emner, læringsmål og hovedmomenter finnes i kapittel 3.

1.7 Øvelser i opplæringen

Opplæringen har et praktisk siktemål, og øvelser utgjør en svært viktig del av kompetansebyggingen. Øvelsene for de enkelte kursene er beskrevet under læreplanene i kapittel 2. Begrepet øvelse brukes i denne sammenheng om ferdighetsutvikling. De ulike aktørene med ansvar for beredskap mot og håndtering av akutt forurensning gjennomfører dessuten øvelser for å vedlikeholde, verifisere og videreutvikle kompetansen.

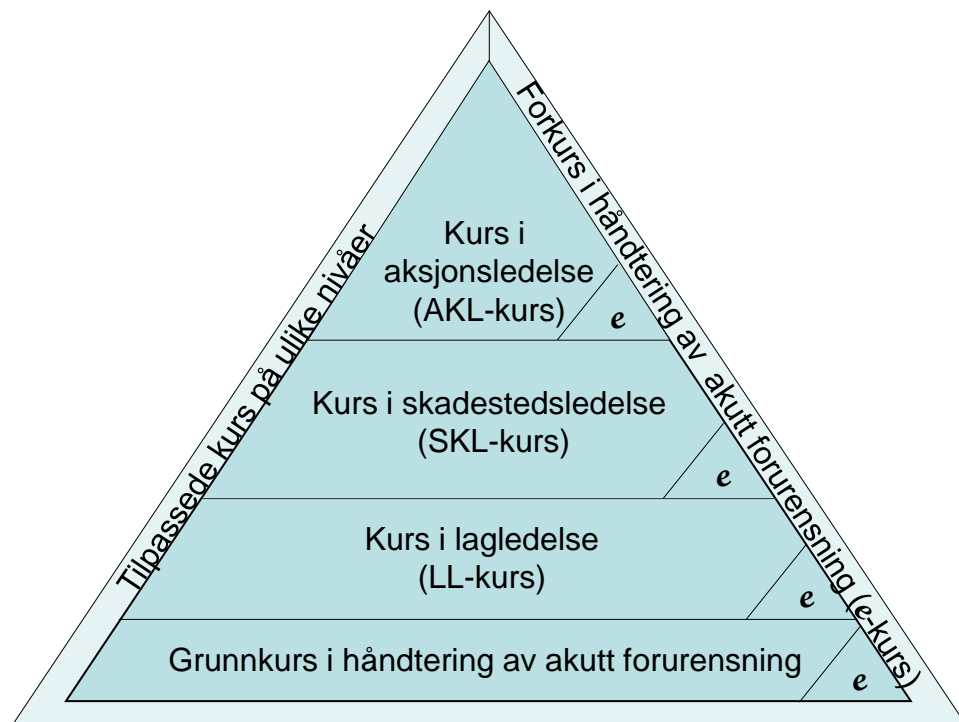
2 Læreplaner for de faste kursene i opplæringsstrukturen

Kursene i læreplanens kapittel 2 inngår i en opplæringsstruktur som vist i skissen nedenfor. Kursene på de ulike nivåene bygger på hverandre. Det kan likevel være mulig å delta på kurs på høyere nivå uten at forutgående kurs er gjennomført. Det forutsettes da at deltakerne har forkunnskaper som tilsvarer den kompetansen forutgående kurs ville gitt.

For hvert av kursene er det formulert hovedmål og beskrevet hva kurset skal kvalifisere til. Kursene er satt sammen av emner med læringsmål som bygger opp under kursets hovedmål. Læringsmålene skal være styrende for undervisningen. For hvert emne er det formulert hovedmomenter for undervisningen. En nærmere beskrivelse av kursene finnes i læreplanene for de enkelte kursene.

For at opplæringen skal kvalifisere til roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr slik opplæring sørge for at den foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

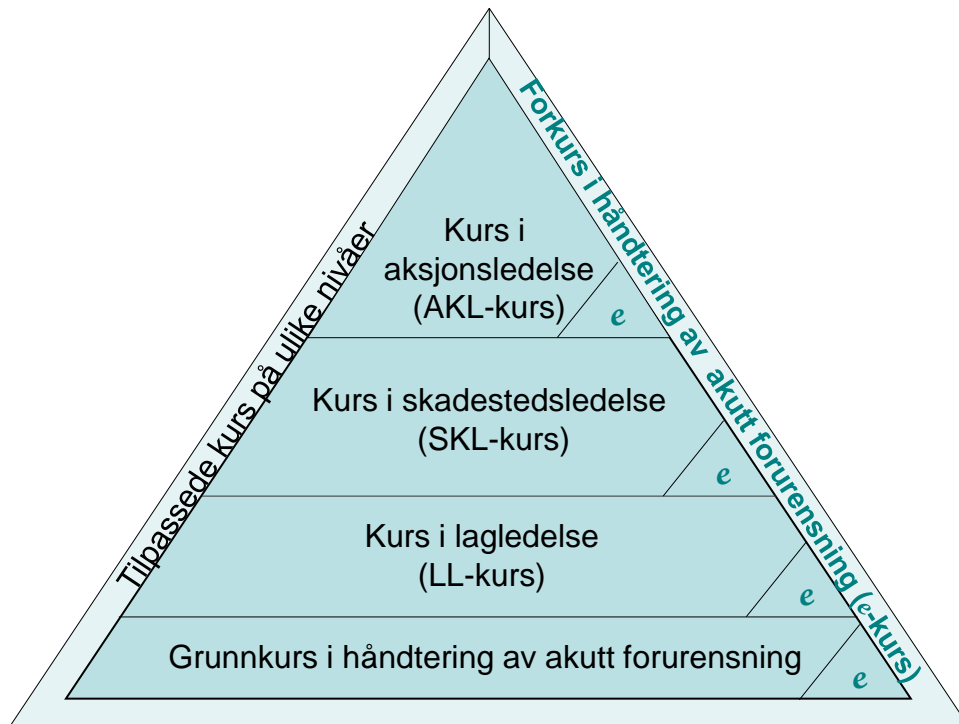
Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kursene i henhold til målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.1 Forkurs i håndtering av akutt forurensning – e-kurs

Forkurset i håndtering av akutt forurensning omfattes ikke av denne læreplanen. Kurset er under utvikling som e-læringskurs. Når forkurset er i drift, vil det være en forutsetning at dette er fullført før deltakelse på andre kurs i opplæringsstrukturen.

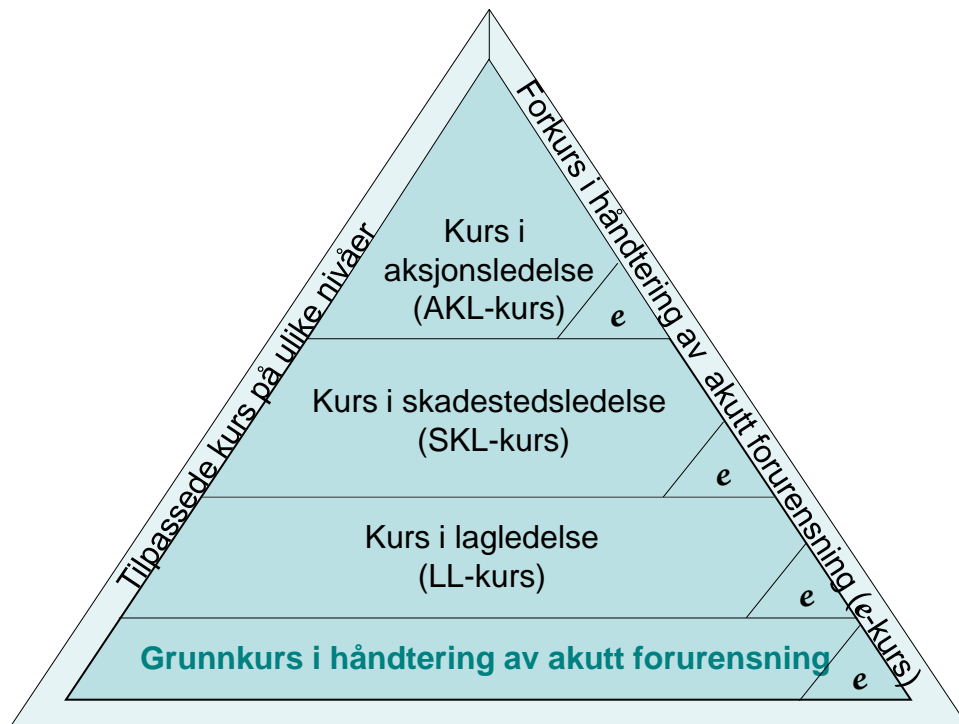

2.2 Grunnkurs i håndtering av akutt forurensning

For at opplæringen skal kvalifisere til aktuelle roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr kurset, sørge for at opplæringen foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kurset i henhold til målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.2.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen

2.2.2 Hovedmål

Målet med grunnkurset i håndtering av akutt forurensning er å gi grunnleggende kompetanse til personell som skal delta ved aksjoner mot akutt forurensning.

Etter fullført kurs skal deltakerne

- ha grunnleggende kunnskaper om organisering, oppgavefordeling, ansvar og myndighet innen beredskap mot akutt forurensning i Norge
- ha grunnleggende kunnskaper om håndtering av akutt forurensning
- kunne opptre i tråd med gjeldende HMS-regelverk ved en aksjon mot akutt forurensning

Kurset er satt sammen av emner med læringsmål som bygger opp under kursets hovedmål.

2.2.3 Målgruppe

Målgruppe for kurset er personell som har behov for grunnleggende kompetanse i håndtering av akutt forurensning.

2.2.4 Krav til forkunnskaper

Det kreves ingen forkunnskaper for å delta på kurset.

2.2.5 Vurdering

Deltakerne får veiledning av forelesere og instruktører underveis i kurset. Det forutsettes at deltakerne er til stede på hele kurset og deltar aktivt i undervisning og øvelser. Deltakerne får utdelt kursbevis etter fullført kurs. Kompetansen vedlikeholdes ved deltakelse på øvelser eller under aksjoner.

2.2.6 Emner og timetall

Kurset har et omfang på 16 undervisningstimer à 45 minutter og gjennomføres vanligvis over to dager. Kurset er satt sammen av emner som til sammen skal dekke kursets læringsmål.

Fag- og timefordelingen beskriver en hensiktsmessig faglig progresjon for kurset, og emnene bør derfor gjennomføres i oppsatt rekkefølge. Den totale tiden avsatt til oppgaver og øvelser kan deles opp og plasseres der det er mest hensiktsmessig for den faglige progresjonen.

Tabellen nedenfor angir anbefalt fordeling av undervisningstid på de ulike emnene.

Fordelingen må tilpasses kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Det styrende er at kursets læringsmål skal nås.

Emne	Grunnkurs i håndtering av akutt forurensning	Under- visnings- timer
F01.1	Informasjon og oppstart	0,5
F02.1	Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	1
F02.2	Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	
F03.2	Samordning og styring av aksjoner	1
F03.3	Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	
F04.8	Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	1
F08.2	Helse- og sikkerhetstiltak	1
	Nedenfor velges enten F06.4, F06.5 eller F06.6 avhengig av kursets deltakere og deres prioriterte områder: sjø og hav, kyst og strand eller land.	
F06.4	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – sjø og hav	1
F06.5	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	
F06.6	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – land	
F09.4	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	2
F09.5	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	
F05.4	Sambandsplan og kommunikasjonslinjer	0,5
F06.7	Praktisk materiellkunnskap (inngår i øvelse, jf. F10.1)	7
F10.1	Oppgaver og øvelser (se beskrivelse under 2.2.8)	
F01.2	Avslutning og evaluering	1
	TOTALT	16

2.2.7 Læringsmål og hovedmomenter

En tilfredsstillende håndtering av akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men vektleggingen av emnene vil kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Dette vil være avhengig av kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålet for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Både kursholderes og deltakeres erfaringer fra tidligere hendelser og aksjoner vil være viktige ressurser i undervisningen. Muligheten til erfaringsoverføring bør utnyttes gjennom hele kurset.

Grunnkurs i håndtering av akutt forurensning		
Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelle krav til beredskap mot akutt forurensning og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptre på vegne av
F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F03.2 Samordning og styring av aksjoner	- ha kjennskap til og forståelse for hvordan samordning og styring mellom de ulike ledernivåene og funksjonene i aksjonsorganisasjonen foregår	<ul style="list-style-type: none"> - oppbygning av aksjonsorganisasjonen - ansvar og myndighet i aksjonsorganisasjonen - kommunikasjonslinjer, ordrelinjer og rapportering mellom de ulike ledernivåene - aksjonsledelse, skadestedsledelse, regional ledelse, lag- og gruppeledelse - kommunikasjonslinjer og rapportering mellom de ulike funksjonene i aksjonsorganisasjonen - statusmøter, stabsmøter, situasjonsrapporteringer - liaisons ansvar, myndighet og oppgaver - eksterne rådgiveres ansvar, myndighet og oppgaver - aktuelle fagmiljøer som kan bidra med rådgivning - organisering og ledelse i private aksjoner - uttalelser til media
F03.3 Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	- kjenne til hvordan tidligere aksjoner mot akutt forurensning har vært gjennomført	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomgang av tidligere aksjoner som er relevante for kursets innhold og mål - juridiske, organisatoriske, økonomiske og etiske sider ved tidligere aksjoner
F04.8 Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	- ha kjennskap til ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) og miljøeffekter	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - HMS-datablader
F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer - HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd

Nedenfor velges enten F06.4, F06.5 eller F06.6 avhengig av kursets deltakere og deres prioriterte områder: sjø og hav, kyst og strand eller land.		
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F06.4 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – sjø og hav	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på sjø og hav - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige ressurser i Norge - statlige ressurser - private ressurser (f.eks. fra NOFO) - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F06.5 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning ved kyst og på strand - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - private ressurser - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F06.6 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – land	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på land - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige private ressurser - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F09.4 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og kunne anvende tilgjengelig materiell og ressurser ut fra gjeldende situasjonsvurdering 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av tilgjengelige ressursers kapasiteter - bruk og organisering av personellressurser ut fra kompetanse - kartlegging og gjennomføring av nødvendig HMS-opplæring - samhandling med andre enheter og funksjoner - informasjonskilder, overvåkningsmetodikk - ulike metoder for å hindre spredning av forurensningen, samt tiltak som er nødvendige for å unngå sekundærforurensning - teknikk og taktikk ved bruk av aktuelt utstyr - ulike metoder for opptak av olje og forurensete masser avhengig av aksjonsfase og forurenset område - forskjellige rense- og/eller saneringsteknikker avhengig av aksjonsfase og forurenset område

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F09.5 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å holde oversikt over tilgjengelige ressurser - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å kildesortere og legge til rette for optimal avfallshåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> - planlegging, rekognosering og plassering av fremskutt depot - administrasjon og ledelse - fasiliteter (personell og materiell) - materiellfremføring og etterforsyning, vareflyt - mottak av personell og utlevering av utstyr - kartlegging av kompetanse - orientere om situasjon, oppdrag, HMS - forlegning og forpleining - ressursoversikt og fordeling av ressurser - kommunisere ressursbehov til aksjonsledelsen - avklaring av økonomisk myndighet og fullmakter - økonomioppfølging - regnskapsføring og dokumentasjon - avfallshåndtering, inklusive kildesortering, mellomlagring og transport
F05.4 Sambandsplan og kommunikasjonslinjer	<ul style="list-style-type: none"> - kunne forstå og bruke en sambandsplan 	<ul style="list-style-type: none"> - kommunikasjonsutstyr, muligheter og begrensninger - regler og prosedyrer for bruk av kommunikasjonsutstyr - rutiner for kommunikasjon og rapportering
F06.7 Praktisk materiellkunnskap	<ul style="list-style-type: none"> - kunne bruke aktuelt utstyr for håndtering av akutt forurensning - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - utstyrets funksjon og tekniske virkemåte - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - praktisk gjennomgang av aktuelt utstyr - erfaring med bruk av utstyr fra tidligere aksjoner - konsekvenser av feil bruk av materiell - risikomomenter - HMS, sikker jobbanalyse (SJA) og verneutstyr
F10.1 Oppgaver og øvelser	<ul style="list-style-type: none"> - kunne bruke tilegnet teoretisk kompetanse i praktiske oppgaver og øvelser 	<ul style="list-style-type: none"> - se beskrivelse under 2.2.8.
F01.2 Avslutning og evaluering	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis

2.2.8 Oppgaver og øvelser

I oppgaver og øvelser skal det fokusere på det som er mest aktuelt for kursets deltakere og sammenhengen kurset inngår i.

For opplæring av innsatspersonell er målet at deltakerne gjennom oppgaver og øvelser skal få grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i bruk av ulike utstyrstyper. Etter fullført kurs skal deltakerne

- ha grunnleggende ferdigheter i bruk av sambandsutstyr
- kunne utføre arbeidsoperasjoner ved bruk av ulike typer utstyr etter tildelt arbeidsordre

2.3 Grunnkurs i kjemikalievern

For kurs i kjemikalievern henvises det til følgende kurs innen Norges brannskoles utdanning av brannmannskaper:

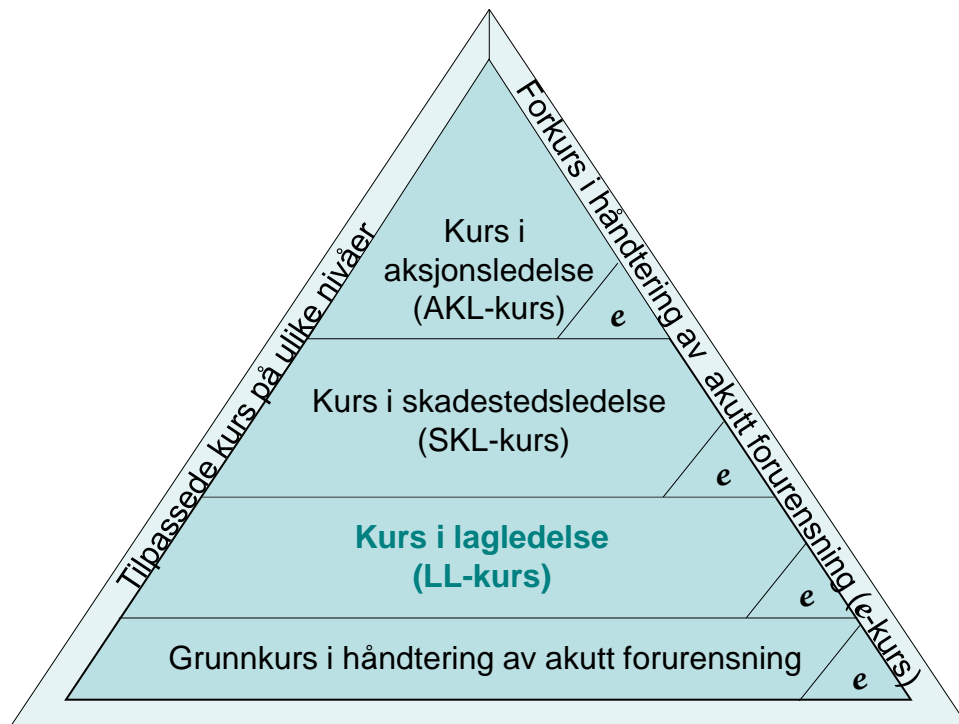
- toårig internopplæring for brannkonstabel
- grunnkurs for brannkonstabel heltid
- grunnkurs for brannkonstabel deltid
- beredskapsutdanning trinn 1
- grunnkurs i kjemikalievern

2.4 Kurs i lagledelse ved kyst og på strand (LL kyst og strand)

For at opplæringen skal kvalifisere til aktuelle roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr kurset, sørge for at opplæringen foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kurset i tråd med målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.4.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen

2.4.2 Hovedmål

Målet med kurset er å kvalifisere deltakerne til å kunne fylle rollen som lagleder ved aksjoner mot akutt forurensning ved kyst og på strand. Etter fullført kurs skal deltakerne

- kunne organisere og lede eget personell
- kunne forestå taktisk disponering og bruk av tildelte ressurser

2.4.3 Målgruppe

Målgruppe for kurset er personell som har eller er tiltenkt en rolle som lagleder ved aksjoner mot akutt forurensning ved kyst og på strand.

2.4.4 Krav til forkunnskaper

Deltakerne på kurset må ha fullført grunnkurs i håndtering av akutt forurensning eller ha tilsvarende kompetanse.

2.4.5 Vurdering

Deltakerne får veiledning av forelesere og instruktører underveis i kurset. Det forutsettes at deltakerne er til stede på hele kurset og deltar aktivt i undervisning og øvelser. Deltakerne får utdelt kursbevis etter fullført kurs. Kompetansen vedlikeholdes ved deltakelse på øvelser eller under aksjoner.

2.4.6 Emner og timetall

Kurset har et omfang på 28 undervisningstimer à 45 minutter og gjennomføres vanligvis over fire dager. Kurset er satt sammen av emner som til sammen skal dekke kursets læringsmål. Fag- og timefordelingen beskriver en hensiktsmessig faglig progresjon for kurset, og emnene bør derfor gjennomføres i oppsatt rekkefølge. Den totale tiden avsatt til oppgaver og øvelser kan deles opp og plasseres der det er mest hensiktsmessig for den faglige progresjonen.

Tabellen nedenfor angir anbefalt fordeling av undervisningstid på de ulike emnene.

Fordelingen må tilpasses kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i. Det styrende er at kursets læringsmål skal nås.

Emne	Kurs i lagledelse ved kyst og på strand (LL kyst og strand)	Under- visnings- timer
F01.1	Informasjon og oppstart	1
F02.1	Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	1
F02.2	Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	
F02.4	Beredskapsplaner	
F03.2	Samordning og styring av aksjoner	1
F03.3	Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	
F04.8	Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	1
F06.5	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	1
F08.2	Helse- og sikkerhetstiltak	1
F09.2	Lagleders rolle og oppgaver i organisasjonen	4
F09.3	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	5
F09.4	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	
F09.5	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	
F09.6	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	13
F06.7	Praktisk materiellkunnskap	
F10.1	Oppgaver og øvelser (se beskrivelse under 2.4.8)	1
F01.2	Avslutning og evaluering	
	TOTALT	29

2.4.7 Læringsmål og hovedmomenter

En tilfredsstillende håndtering av akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men vektleggingen av emnene vil kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Dette vil være avhengig av kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålet for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Både kursholderes og deltakeres erfaringer fra tidligere hendelser og aksjoner vil være viktige ressurser i undervisningen. Muligheten til erfaringsoverføring bør utnyttes gjennom hele kurset.

Kurs i lagledning ved kyst og på strand (LL kyst og strand)		
Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelle krav til beredskap mot akutt forurensning og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptre på vegne av
F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området
F02.4 Beredskapsplaner	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av beredskapsplaner - kunne anvende beredskapsplanen i praksis 	<ul style="list-style-type: none"> - behov for beredskapsplan - oppbygging av en beredskapsplan - betydningen av et oppdatert og kjent planverk i organisasjonen - kjennskap til bruk av beredskapsplaner - betydningen av å øve på bruk av beredskapsplan

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F03.2 Samordning og styring av aksjoner	- ha kjennskap til og forståelse for hvordan samordning og styring mellom de ulike ledernivåene og funksjonene i aksjonsorganisasjonen foregår	<ul style="list-style-type: none"> - oppbygning av aksjonsorganisasjonen - ansvar og myndighet i aksjonsorganisasjonen - kommunikasjonslinjer, ordrelinjer og rapportering mellom de ulike ledernivåene - aksjonsledelse, skadestedsledelse, regional ledelse, lag- og gruppeledelse - kommunikasjonslinjer og rapportering mellom de ulike funksjonene i aksjonsorganisasjonen - statusmøter, stabsmøter, situasjonsrapporteringer - liaisons ansvar, myndighet og oppgaver - eksterne rådgiveres ansvar, myndighet og oppgaver - aktuelle fagmiljøer som kan bidra med rådgivning - organisering og ledelse i private aksjoner - uttalelser til media
F03.3 Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	- kjenne til hvordan tidligere aksjoner mot akutt forurensning har vært gjennomført	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomgang av tidligere aksjoner som er relevante for kursets innholdet og mål - juridiske, organisatoriske, økonomiske og etiske sider ved tidligere aksjoner
F04.8 Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	- ha kjennskap til ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) og miljøeffekter	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - HMS-datablader
F04.11 Strandrensing	- kunne utarbeide en plan for strandrensefasen	<ul style="list-style-type: none"> - registreringsmetodikk - ulike strandtyper - ulike metoder for rensing med hensyn til effektivitet og miljøskade - ulike faser i opprensingen - hensyn til logistikk, avfallshåndtering og sekundærforurensning - kriterier for tilstrekkelig rensing - skadestedsleders oppgaver og ansvar i rensefasen - aktuelle rådgivere og myndigheter - HMS
F04.15 Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	- ha kunnskap om bruk av dispergerings- og strandrensemidler	<ul style="list-style-type: none"> - relevante forskrifter - relevante myndigheter - muligheter og begrensninger - metoder for bruk av dispergerings- og strandrensemidler - prosedyrer for optimal bruk av spesifikke midler - kontroll- og beslutningsskjema for dispergeringsmidler - aktuelt utstyr - HMS-datablad

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F06.5 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning ved kyst og på strand - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - private ressurser - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F06.7 Praktisk materiellkunnskap	<ul style="list-style-type: none"> - kunne bruke aktuelt utstyr for håndtering av akutt forurensning - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - utstyrets funksjon og tekniske virkemåte - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - praktisk gjennomgang av aktuelt utstyr - erfaring med bruk av utstyr fra tidligere aksjoner - konsekvenser av feil bruk av materiell - risikomomenter - HMS, sikker jobbanalyse (SJA) og verneutstyr
F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer - HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd
F09.2 Lagleders rolle og oppgaver i organisasjonen	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for lagleders rolle og oppgaver - ha grunnleggende ferdigheter i å motivere og lede tildelt personell 	<ul style="list-style-type: none"> - ansvar, myndighet og oppgaver - motivasjon og ledelse - befaringsarbeid - innhenting av informasjon - oppfølging av pågående arbeid - arbeids- og situasjonsrapporter - HMS-plan for eget arbeidsområde

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F09.3 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	<ul style="list-style-type: none"> - kunne vurdere de ulike faktorene som påvirker muligheten for å løse oppdraget - ha forståelse for betydningen av å vurdere helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko knyttet til løsningen av oppdraget 	<ul style="list-style-type: none"> - tolkning av gitt oppdrag - betydningen av systematisk HMS-arbeid - risikovurdering - sikker jobbanalyse (SJA) - tilgjengelighet til skadestedet - lokalisering av skadestedsleders kommandoplass - kommunikasjonsmuligheter - type forurensning og forurensningens egenskaper - kilden til forurensningen - kartlegging av omfang av forurensningen - prøvetaking - begrensning av forurensningen fra kilden - vurdering av tiltak og metoder knyttet til miljøfølsomme og prioriterte områder - meteorologi og oseanografi - bruk og utvikling av befaringsrapporter - utarbeiding av ordre - formidling av ordre til underlagte enheter
F09.4 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og kunne anvende tilgjengelig materiell og ressurser ut fra gjeldende situasjonsvurdering 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av tilgjengelige ressursers kapasiteter - bruk og organisering av personellressurser ut fra kompetanse - kartlegging og gjennomføring av nødvendig HMS-opplæring - samhandling med andre enheter og funksjoner - informasjonskilder, overvåkningsmetodikk - ulike metoder for å hindre spredning av forurensningen, samt tiltak som er nødvendige for å unngå sekundærforurensning - teknikk og taktikk ved bruk av aktuelt utstyr - ulike metoder for opptak av olje og forurensete masser avhengig av aksjonsfase og forurenset område - forskjellige rense- og/eller saneringsteknikker avhengig av aksjonsfase og forurenset område
F09.5 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å holde oversikt over tilgjengelige ressurser - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å kildesortere og legge til rette for optimal avfallshåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> - planlegging, rekognosering og plassering av fremskutt depot - administrasjon og ledelse - fasiliteter (personell og materiell) - materiellfremføring og etterforsyning, vareflyt - mottak av personell og utlevering av utstyr - kartlegging av kompetanse - orientere om situasjon, oppdrag, HMS - forlegning og forpleining - ressursoversikt og fordeling av ressurser - kommunisere ressursbehov til aksjonsledelsen - avklaring av økonomisk myndighet og fullmakter - økonomioppfølging - regnskapsføring og dokumentasjon - avfallshåndtering, inklusive kildesortering, mellomlagring og transport

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F09.6 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av tilstedeværelse, felles situasjonsbilde og kommunikasjon	- relevant sambands- og kommunikasjonsutstyr - utarbeiding av sambands- og kommunikasjonsplan - dokumentasjon og loggføring - oppbygging av eget situasjonsbilde - bidrag til felles situasjonsbilde - rapportering - bruk av beslutningsstøtteverktøy
F10.1 Oppgaver og øvelser	- kunne bruke tilegnet teoretisk kompetanse i praktiske oppgaver og øvelser	- se beskrivelse under 2.4.8
F01.2 Avslutning og evaluering	- vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset	- vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis

2.4.8 Oppgaver og øvelser

I oppgaver og øvelser skal det fokusere på det som er mest aktuelt for kursets deltakere og sammenhengen kurset inngår i.

Etter fullført kurs skal deltakerne

- ha gode ferdigheter i bruk av sambandsutstyr
- ha grunnleggende ferdigheter i bruk av aktuelt utstyr for håndtering av akutt forurensning
- ha grunnleggende ferdigheter for å kunne fylle rollen som lagleder
- kunne løse relevante oppgaver ved hjelp av grunnleggende kunnskaper de har tilegnet seg i løpet av kurset

2.5 Kurs i skadestedsledelse på land (SKL land)

For kurs i skadestedsledelse på land henvises det til Norges brannskoles utdanning av brannmannskaper gjennom kursene:

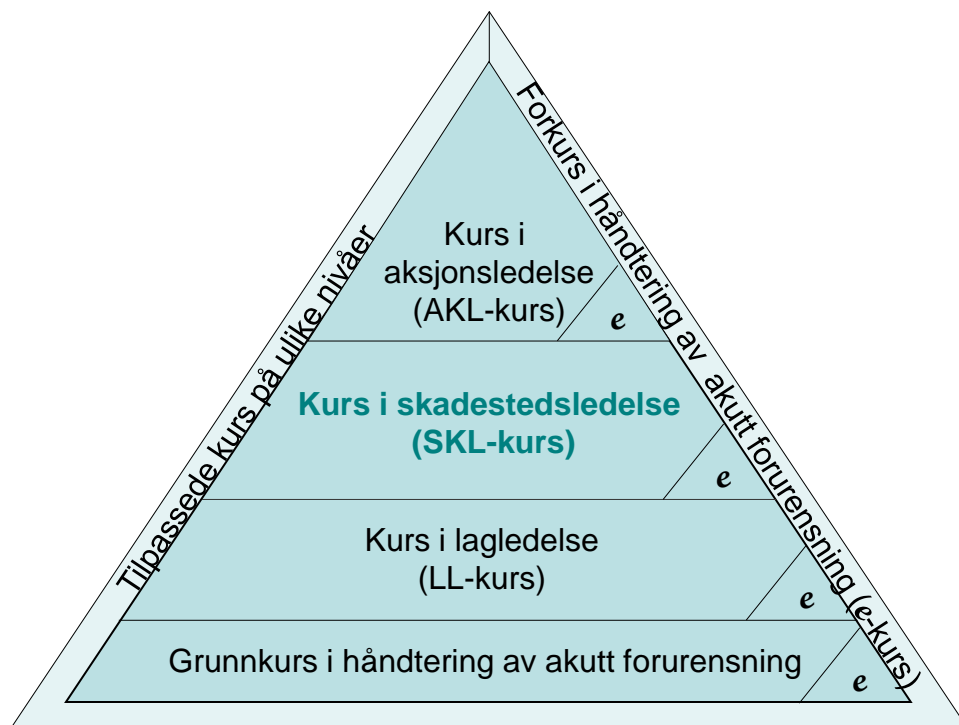
- beredskapsutdanning trinn 2
- beredskapsutdanning trinn 3
- kurs i skadestedsledelse på land (SKL land)
- lederkurs i kjemikalievern

2.6 Kurs i skadestedsledelse ved kyst og på strand (SKL kyst og strand)

For at opplæringen skal kvalifisere til aktuelle roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr kurset, sørge for at opplæringen foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kurset i tråd med målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.6.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen

2.6.2 Hovedmål

Målet med kurset er å kvalifisere deltakerne til å kunne fylle rollen som skadestedsleder ved aksjoner mot akutt forurensning ved kyst og på strand. Etter fullført kurs skal deltakerne

- kunne organisere og lede personell på skadestedet
- kunne forestå taktisk disponering og bruk av ressurser på skadestedet
- kunne bidra til å nå aksjonens miljømål

2.6.3 Målgruppe

Målgruppe for kurset er personell som har eller er tiltenkt en rolle som skadestedsleder ved aksjoner mot akutt forurensning ved kyst og på strand.

2.6.4 Krav til forkunnskaper

Deltakerne på kurset må ha fullført laglederkurs for kyst og strand eller ha tilsvarende kompetanse.

2.6.5 Vurdering

Deltakerne får veiledning av forelesere og instruktører underveis i kurset. Det forutsettes at deltakerne er til stede på hele kurset og deltar aktivt i undervisning og øvelser. Deltakerne får utdelt kursbevis etter fullført kurs. Kompetansen vedlikeholdes ved deltakelse på øvelser eller under aksjoner.

2.6.6 Emner og timetall

Kurset har et omfang på 28 undervisningstimer à 45 minutter og gjennomføres vanligvis over fire dager. Kurset er satt sammen av emner som til sammen skal dekke kursets læringsmål. Fag- og timefordelingen beskriver en hensiktsmessig faglig progresjon for kurset, og emnene bør derfor gjennomføres i oppsatt rekkefølge. Den totale tiden avsatt til oppgaver og øvelser kan deles opp og plasseres der det er mest hensiktsmessig for den faglige progresjonen.

Tabellen nedenfor angir anbefalt fordeling av undervisningstid på de ulike emnene.

Fordelingen må tilpasses kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i. Det styrende er at kursets læringsmål skal nås.

Emne	Kurs i skadestedsledelse ved kyst og på strand (SKL kyst og strand)	Under- visnings- timer
F01.1	Informasjon og oppstart	1
F02.1	Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	1
F02.2	Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	
F02.4	Beredskapsplaner	1
F03.2	Samordning og styring av aksjoner	
F03.3	Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	1
F04.8	Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	1
F04.11	Strandrensing	3
F04.15	Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	
F06.5	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	
F08.2	Helse- og sikkerhetstiltak	1
F09.1	Skadestedsleders roller og oppgaver i organisasjonen	3
F09.3	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	5
F09.4	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	
F09.5	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	
F09.6	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	
F04.4	Beslutningsstøtteverktøy	1
F07.3	Mediehåndtering	1
F10.1	Oppgaver og øvelser (se beskrivelse under 2.6.8)	9
F01.2	Avslutning og evaluering	1
	TOTALT	28

2.6.7 Læringsmål og hovedmomenter

En tilfredsstillende håndtering av akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men vektleggingen av emnene vil kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Dette vil være avhengig av kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålet for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Både kursholderes og deltakeres erfaringer fra tidligere hendelser og aksjoner vil være viktige ressurser i undervisningen. Muligheten til erfaringsoverføring bør utnyttes gjennom hele kurset.

Kurs i skadestedsledelse ved kyst og på strand (SKL kyst og strand)		
Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelle krav til beredskap mot akutt forurensning og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptrer på vegne av
F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området
F02.4 Beredskapsplaner	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av beredskapsplaner - kunne anvende beredskapsplanen i praksis 	<ul style="list-style-type: none"> - behov for beredskapsplan - oppbygging av en beredskapsplan - betydningen av et oppdatert og kjent planverk i organisasjonen - kjennskap til bruk av beredskapsplaner - betydningen av å øve på bruk av beredskapsplan

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F03.2 Samordning og styring av aksjoner	- ha kjennskap til og forståelse for hvordan samordning og styring mellom de ulike ledernivåene og funksjonene i aksjonsorganisasjonen foregår	<ul style="list-style-type: none"> - oppbygning av aksjonsorganisasjonen - ansvar og myndighet i aksjonsorganisasjonen - kommunikasjonslinjer, ordrelinjer og rapportering mellom de ulike ledernivåene - aksjonsledelse, skadestedsledelse, regional ledelse, lag- og gruppeledelse - kommunikasjonslinjer og rapportering mellom de ulike funksjonene i aksjonsorganisasjonen - statusmøter, stabsmøter, situasjonsrapporteringer - liaisons ansvar, myndighet og oppgaver - eksterne rådgiveres ansvar, myndighet og oppgaver - aktuelle fagmiljøer som kan bidra med rådgivning - organisering og ledelse i private aksjoner - uttalelser til media
F03.3 Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	- kjenne til hvordan tidligere aksjoner mot akutt forurensning har vært gjennomført	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomgang av tidligere aksjoner som er relevante for kursets innholdet og mål - juridiske, organisatoriske, økonomiske og etiske sider ved tidligere aksjoner
F04.8 Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	- ha kjennskap til ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) og miljøeffekter	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - HMS-datablader
F04.11 Strandrensing	- kunne utarbeide en plan for strandrensefasen	<ul style="list-style-type: none"> - registreringsmetodikk - ulike strandtyper - ulike metoder for rensing med hensyn til effektivitet og miljøskade - ulike faser i opprensingen - hensyn til logistikk, avfallshåndtering og sekundærforurensning - kriterier for tilstrekkelig rensing - skadestedsleders oppgaver og ansvar i rensfasen - aktuelle rådgivere og myndigheter - HMS
F04.15 Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	- ha kunnskap om bruk av dispergerings- og strandrensemidler	<ul style="list-style-type: none"> - relevante forskrifter - relevante myndigheter - muligheter og begrensninger - metoder for bruk av dispergerings- og strandrensemidler - prosedyrer for optimal bruk av spesifikke midler - kontroll- og beslutningsskjema for dispergeringsmidler - aktuelt utstyr - HMS-datablad

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F06.5 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning ved kyst og på strand - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - private ressurser - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer - HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd
F09.1 Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for skadestedsleders rolle 	<ul style="list-style-type: none"> - skadestedsleders ansvar, myndighet og oppgaver - stabens rolle som støtte til skadestedsleder - samhandling og kommunikasjon mellom ulike skadestedsledere
F09.3 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	<ul style="list-style-type: none"> - kunne vurdere de ulike faktorene som påvirker muligheten for å løse oppdraget - ha forståelse for betydningen av å vurdere helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko knyttet til løsningen av oppdraget 	<ul style="list-style-type: none"> - tolkning av gitt oppdrag - betydningen av systematisk HMS-arbeid - risikovurdering - sikker jobbanalyse (SJA) - tilgjengelighet til skadestedet - lokalisering av skadestedsleders kommandoplass - kommunikasjonsmuligheter - type forurensning og forurensningens egenskaper - kilden til forurensningen - kartlegging av omfang av forurensningen - prøvetaking - begrensnig av forurensningen fra kilden - vurdering av tiltak og metoder knyttet til miljøsårbare og prioriterte områder - meteorologi og oseanografi - bruk og utvikling av befaringsrapporter - utarbeiding av ordre - formidling av ordre til underlagte enheter

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F09.4 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	- ha kunnskap om og kunne anvende tilgjengelig materiell og ressurser ut fra gjeldende situasjonsvurdering	- vurdering av tilgjengelige ressursers kapasiteter - bruk og organisering av personellressurser ut fra kompetanse - kartlegging og gjennomføring av nødvendig HMS-opplæring - samhandling med andre enheter og funksjoner - informasjonskilder, overvåkningsmetodikk - ulike metoder for å hindre spredning av forurensningen, samt tiltak som er nødvendige for å unngå sekundærforurensning - teknikk og taktikk ved av aktuelt utstyr - ulike metoder for opptak av olje og forurensete masser avhengig av aksjonsfase og forurenset område - forskjellige rense- og/eller saneringsteknikker avhengig av aksjonsfase og forurenset område
F09.5 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å holde oversikt over tilgjengelige ressurser - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å kildesortere og legge til rette for optimal avfallshåndtering	- planlegging, rekognosering og plassering av fremskutt depot - administrasjon og ledelse - fasiliteter (personell og materiell) - materiellfremføring og etterforsyning, vareflyt - mottak av personell og utlevering av utstyr - kartlegging av kompetanse - orientere om situasjon, oppdrag, HMS - forlegning og forpleining - ressursoversikt og fordeling av ressurser - kommunisere ressursbehov til aksjonsledelsen - avklaring av økonomisk myndighet og fullmakter - økonomioppfølging - regnskapsføring og dokumentasjon - avfallshåndtering, inklusive kildesortering, mellomlagring og transport
F09.6 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av tilstedeværelse, felles situasjonsbilde og kommunikasjon	- relevant sambands- og kommunikasjonsutstyr - utarbeiding av sambands- og kommunikasjonsplan - dokumentasjon og loggføring - oppbygging av eget situasjonsbilde - bidrag til felles situasjonsbilde - rapportering - bruk av beslutningsstøtteverktøy
F04.4 Beslutningsstøtteverktøy	- ha kjennskap til og kunne bruke aktuelle beslutningsstøtteverktøy	- kart - oppslagsverk - elektroniske databaser - verktøy for simulering
F10.1 Oppgaver og øvelser	- kunne bruke tilegnet teoretisk kompetanse i praktiske oppgaver og øvelser	- se beskrivelse under 2.6.8

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.2 Avslutning og evaluering	- vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset	- vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis

2.6.8 Oppgaver og øvelser

I oppgaver og øvelser skal det fokusere på det som er mest aktuelt for kursets deltakere og sammenhengen kurset inngår i.

Etter fullført kurs skal deltakerne

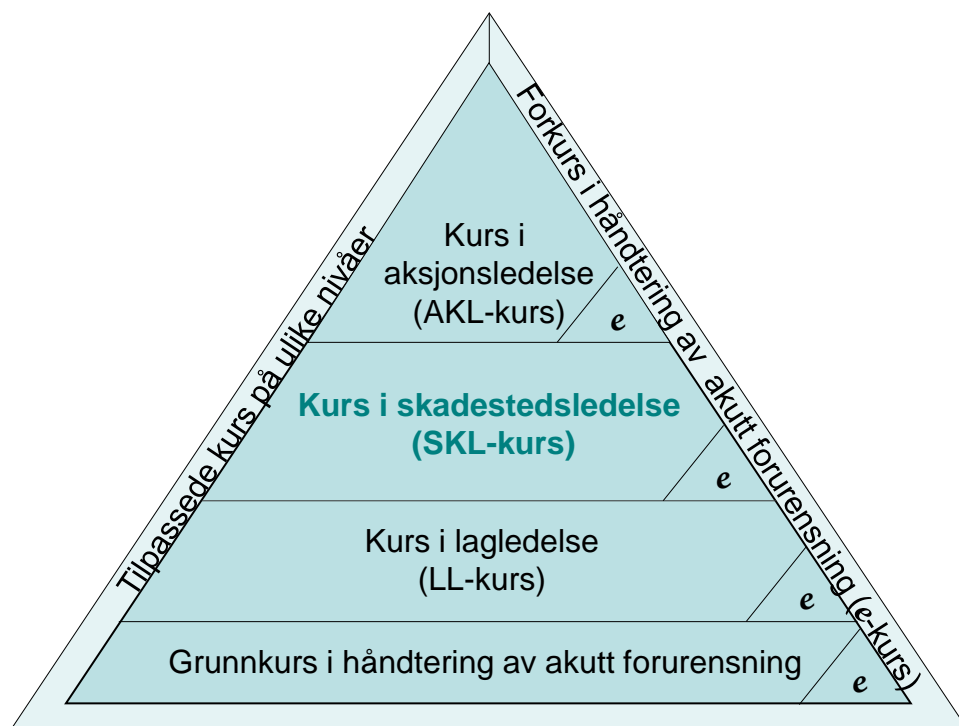
- kunne kartlegge strandområder med tanke på mulig forurensning
- kunne utarbeide en plan for en strandaksjon
- kunne utarbeide en plan for strandrensing
- ha grunnleggende ferdigheter for å kunne fylle rollen som skadestedsleder ved kyst og på strand

2.7 Kurs i skadestedsledelse på sjø og hav (SKL sjø og hav)

For at opplæringen skal kvalifisere til aktuelle roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr kurset, sørge for at opplæringen foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kurset i tråd med målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.7.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen

2.7.2 Hovedmål

Målet med kurset er å kvalifisere deltakerne til å kunne fylle rollen som skadestedsleder ved aksjoner mot akutt forurensning på sjø og hav. Etter fullført kurs skal deltakerne

- kunne organisere og lede personell på skadestedet
- kunne forestå taktisk disponering og bruk av ressurser på skadestedet

2.7.3 Målgruppe

Målgruppe for kurset er personell som har eller er tiltenkt en rolle som skadestedsleder ved aksjoner mot akutt forurensning på sjø og hav.

2.7.4 Krav til forkunnskaper

Deltakerne på kurset må ha fullført grunnkurs i håndtering av akutt forurensning eller ha tilsvarende kompetanse.

2.7.5 Vurdering

Deltakerne får veiledning av forelesere og instruktører underveis i kurset. Det forutsettes at deltakerne er til stede på hele kurset og deltar aktivt i undervisning og øvelser. Deltakerne får utdelt kursbevis etter fullført kurs. Kompetansen vedlikeholdes ved deltakelse på øvelser eller under aksjoner.

2.7.6 Emner og timetall

Kurset har et omfang på 26 undervisningstimer à 45 minutter og gjennomføres vanligvis over fire dager. Kurset er satt sammen av emner som til sammen skal dekke kursets læringsmål. Fag- og timefordelingen beskriver en hensiktsmessig faglig progresjon for kurset, og emnene bør derfor gjennomføres i oppsatt rekkefølge. Den totale tiden avsatt til oppgaver og øvelser kan deles opp og plasseres der det er mest hensiktsmessig for den faglige progresjonen.

Tabellen nedenfor angir anbefalt fordeling av undervisningstid på de ulike emnene.

Fordelingen må tilpasses kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i. Det styrende er at kursets læringsmål skal nås.

Emne	Kurs i skadestedsledelse på sjø og hav (SKL sjø og hav)	Under- visnings- timer
F01.1	Informasjon og oppstart	0,5
F02.1	Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	1
F02.2	Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	
F02.4	Beredskapsplaner	
F03.2	Samordning og styring av aksjoner	1
F03.3	Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	
F09.1	Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen	2
F04.8	Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	1
F04.4	Beslutningsstøtteverktøy	1
F04.13	Fjernmåling, miljøovervåking og etterretning	1
F04.14	Meteorologi og oseanografi	0,5
F04.15	Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	0,5
F06.4	Utstyr for håndtering av akutt forurensning - sjø og hav	3
F06.7	Praktisk materiellkunnskap	
F08.2	Helse- og sikkerhetstiltak	1
F09.3	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	1
F09.4	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	1
F09.5	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	1
F09.6	Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	1
F07.3	Mediehåndtering	1
F10.1	Oppgaver og øvelser (se beskrivelse under 2.7.8)	8
F01.2	Avslutning og evaluering	0,5
	TOTALT	26

2.7.7 Læringsmål og hovedmomenter

En tilfredsstillende håndtering av akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men vektleggingen av emnene vil kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Dette vil være avhengig av kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålet for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Både kursholderes og deltakeres erfaringer fra tidligere hendelser og aksjoner vil være viktige ressurser i undervisningen. Muligheten til erfaringsoverføring bør utnyttes gjennom hele kurset.

Kurs i skadestedsledelse på sjø og hav (SKL sjø og hav)		
Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelle krav til beredskap mot akutt forurensning og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptrer på vegne av
F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området
F02.4 Beredskapsplaner	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av beredskapsplaner - kunne anvende beredskapsplanen i praksis 	<ul style="list-style-type: none"> - behov for beredskapsplan - oppbygging av en beredskapsplan - betydningen av et oppdatert og kjent planverk i organisasjonen - kjennskap til bruk av beredskapsplaner - betydningen av å øve på bruk av beredskapsplan

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F03.2 Samordning og styring av aksjoner	- ha kjennskap til og forståelse for hvordan samordning og styring mellom de ulike ledernivåene og funksjonene i aksjonsorganisasjonen foregår	- oppbygning av aksjonsorganisasjonen - ansvar og myndighet i aksjonsorganisasjonen - kommunikasjonslinjer, ordrelinjer og rapportering mellom de ulike ledernivåene - aksjonsledelse, skadestedsledelse, regional ledelse, lag- og gruppeledelse - kommunikasjonslinjer og rapportering mellom de ulike funksjonene i aksjonsorganisasjonen - statusmøter, stabsmøter, situasjonsrapporteringer - liaisons ansvar, myndighet og oppgaver - eksterne rådgiveres ansvar, myndighet og oppgaver - aktuelle fagmiljøer som kan bidra med rådgivning - organisering og ledelse i private aksjoner - uttalelser til media
F03.3 Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	- kjenne til hvordan tidligere aksjoner mot akutt forurensning har vært gjennomført	- gjennomgang av tidligere aksjoner som er relevante for kursets innhold og mål - juridiske, organisatoriske, økonomiske og etiske sider ved tidligere aksjoner
F09.1 Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen	- ha kunnskap om og forståelse for skadestedsleders rolle	- skadestedsleders ansvar, myndighet og oppgaver - stabens rolle som støtte til skadestedsleder - samhandling og kommunikasjon mellom ulike skadestedsledere
F04.8 Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	- ha kjennskap til ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) og miljøeffekter	- aktuelle forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - HMS-datablader
F04.4 Beslutningsstøtteverktøy	- ha kjennskap til og kunne bruke aktuelle beslutningsstøtteverktøy	- kart - oppslagsverk - elektroniske databaser - verktøy for simulering
F04.13 Fjernmåling, miljøovervåking og etterretning	- ha kunnskap om hvilke metoder som finnes for å detektere, overvåke og kartlegge akutt forurensning	- ulike sensorer for fjernmåling - satellittovervåking - fly- og helikopterovervåking - overvåking fra fartøy - overvåking fra innretning - felles situasjonsbilde - grunnlag for sanntidsbilde av fordeling av sårbare naturressurser (fugl, sjøpattedyr etc.)
F04.14 Meteorologi og oseanografi	- ha grunnleggende kunnskap om generell meteorologi og oseanografi - ha kunnskap om ulike kilder for informasjon om meteorologi og oseanografi	- atmosfæremodellering - oseanografimodellering - metodenes bruksområder og begrensninger - drivbaneberegninger - ulike værtjenester

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F04.15 Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	- ha kunnskap om bruk av dispergerings- og strandrensemidler	<ul style="list-style-type: none"> - relevante forskrifter - relevante myndigheter - muligheter og begrensninger - metoder for bruk av dispergerings- og strandrensemidler - prosedyrer for optimal bruk av spesifikke midler - kontroll- og beslutningsskjema for dispergeringsmidler - aktuelt utstyr - HMS-datablad
F06.4 Utstyr for håndtering av akutt forurensning - sjø og hav	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på sjø og hav - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige ressurser i Norge - statlige ressurser - private ressurser (f.eks. fra NOFO) - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F06.7 Praktisk materiellkunnskap	<ul style="list-style-type: none"> - kunne bruke aktuelt utstyr for håndtering av akutt forurensning - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - utstyrets funksjon og tekniske virkemåte - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - praktisk gjennomgang av aktuelt utstyr - erfaring med bruk av utstyr fra tidligere aksjoner - konsekvenser av feil bruk av materiell - risikomomenter - HMS, sikker jobbanalyse (SJA) og verneutstyr
F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer - HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F09.3 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	<ul style="list-style-type: none"> - kunne vurdere de ulike faktorene som påvirker muligheten for å løse oppdraget - ha forståelse for betydningen av å vurdere helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko knyttet til løsningen av oppdraget 	<ul style="list-style-type: none"> - tolkning av gitt oppdrag - betydningen av systematisk HMS-arbeid - risikovurdering - sikker jobbanalyse (SJA) - tilgjengelighet til skadestedet - lokalisering av skadestedsleders kommandoplass - kommunikasjonsmuligheter - type forurensning og forurensningens egenskaper - kilden til forurensningen - kartlegging av omfang av forurensningen - prøvetaking - begrensnig av forurensningen fra kilden - vurdering av tiltak og metoder knyttet til miljøfølsomme og prioriterte områder - meteorologi og oseanografi - bruk og utvikling av befaringsrapporter - utarbeiding av ordre - formidling av ordre til underlagte enheter
F09.4 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og kunne anvende tilgjengelig materiell og ressurser ut fra gjeldende situasjonsvurdering 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av tilgjengelige ressursers kapasiteter - bruk og organisering av personellressurser ut fra kompetanse - kartlegging og gjennomføring av nødvendig HMS-opplæring - samhandling med andre enheter og funksjoner - informasjonskilder, overvåkningsmetodikk - ulike metoder for å hindre spredning av forurensningen, samt tiltak som er nødvendige for å unngå sekundærforurensning - teknikk og taktikk ved bruk av aktuelt utstyr - ulike metoder for opptak av olje og forurensete masser avhengig av aksjonsfase og forurenset område - forskjellige rense- og/eller saneringsteknikker avhengig av aksjonsfase og forurenset område
F09.5 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å holde oversikt over tilgjengelige ressurser - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å kildesortere og legge til rette for optimal avfallshåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> - planlegging, rekognosering og plassering av fremskutt depot - administrasjon og ledelse - fasiliteter (personell og materiell) - materiellfremføring og etterforsyning, vareflyt - mottak av personell og utlevering av utstyr - kartlegging av kompetanse - orientere om situasjon, oppdrag, HMS - forlegning og forpleining - ressursoversikt og fordeling av ressurser - kommunisere ressursbehov til aksjonsledelsen - avklaring av økonomisk myndighet og fullmakter - økonomioppfølging - regnskapsføring og dokumentasjon - avfallshåndtering, inklusive kildesortering, mellomlagring og transport

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F09.6 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av tilstedeværelse, felles situasjonsbilde og kommunikasjon	- relevant sambands- og kommunikasjonsutstyr - utarbeiding av sambands- og kommunikasjonsplan - dokumentasjon og loggføring - oppbygging av eget situasjonsbilde - bidrag til felles situasjonsbilde - rapportering - bruk av beslutningsstøtteverktøy
F07.3 Mediehåndtering	- ha kjennskap til medias rolle og arbeidsmetoder - ha kunnskap om og forståelse for hvordan man kan etablere en god dialog med mediene	- medias rolle og arbeidsmetoder - adgang til skadestedet - dialog med mediene - informasjonsstrategi
F10.1 Oppgaver og øvelser	- kunne bruke tilegnet teoretisk kompetanse i praktiske oppgaver og øvelser	- se beskrivelse under 2.7.8
F01.2 Avslutning og evaluering	- vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset	- vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis

2.7.8 Oppgaver og øvelser

I oppgaver og øvelser skal det fokusere på det som er mest aktuelt for kursets deltakere og sammenhengen kurset inngår i.

Etter fullført kurs skal deltakerne

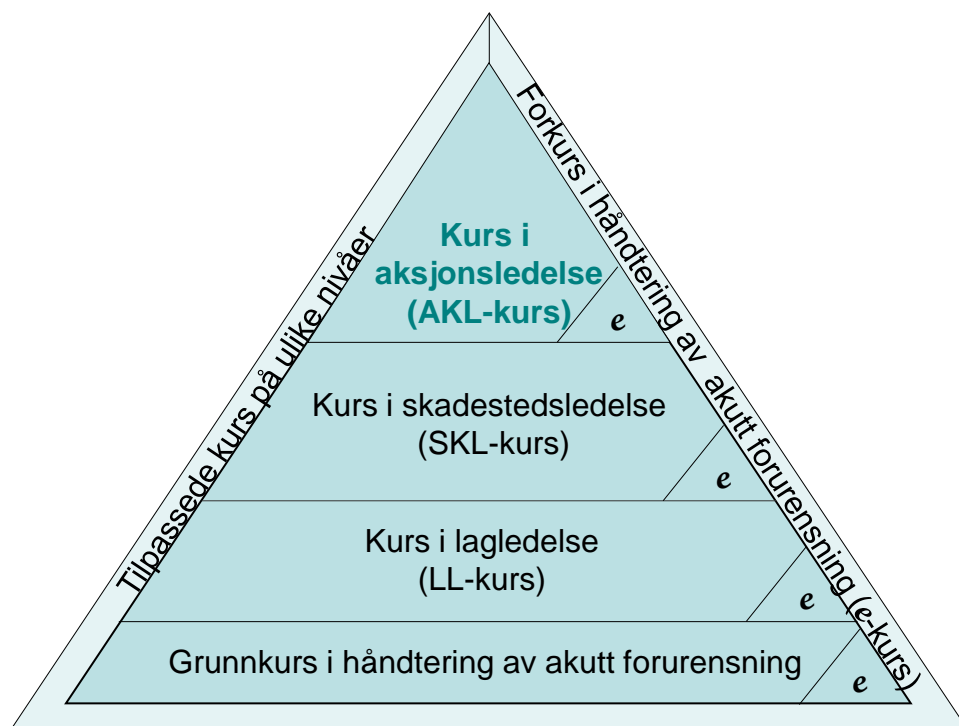
- ha gode ferdigheter i bruk av sambandsutstyr
- ha grunnleggende ferdigheter i bruk av aktuelt utstyr for håndtering av akutt forurensning
- ha trening i å planlegge og gjennomføre aksjoner mot akutt forurensning på sjø og hav
- ha grunnleggende ferdigheter for å kunne fylle rollen som skadestedsleder på sjø og hav

2.8 Kurs i aksjonsledelse (AKL-kurs)

For at opplæringen skal kvalifisere til aktuelle roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr kurset, sørge for at opplæringen foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kurset i tråd med målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.8.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen

2.8.2 Hovedmål

Målet med kurset er å kvalifisere deltakerne til å kunne fylle rollen som aksjonsleder eller medarbeider i aksjonsledelsens stab ved aksjoner mot akutt forurensning. Etter fullført kurs skal deltakerne

- kunne lede eller delta i ledelsen av aksjoner mot akutt forurensning
- kunne assistere aksjonens ansvarlige leder når det gjelder å bidra med grunnlag for å ta riktige beslutninger, iverksette tiltakt og følge opp disse

2.8.3 Målgruppe

Målgruppe for kurset er personell som har eller er tiltenkt en rolle i aksjonsledelsens stab ved aksjoner mot akutt forurensning. Kurset vil også være egnet for personell som er tiltenkt oppgaver som skadestedsledere for å gjøre disse kjent med aksjonsledelsens oppgaver og funksjoner.

2.8.4 Krav til forkunnskaper

Deltakerne på kurset må ha fullført kurs i lagledelse og skadestedsledelse eller ha tilsvarende kompetanse.

2.8.5 Vurdering

Deltakerne får veiledning av forelesere og instruktører underveis i kurset. Det forutsettes at deltakerne er til stede på hele kurset og deltar aktivt i undervisning og øvelser. Deltakerne får utdelt kursbevis etter fullført kurs. Kompetansen vedlikeholdes ved deltakelse på øvelser eller under aksjoner.

2.8.6 Emner og timetall

Kurset har et omfang på 26 undervisningstimer à 45 minutter og gjennomføres vanligvis over tre dager. Kurset er satt sammen av emner som til sammen skal dekke kursets læringsmål. Emnene er gruppert under fagområder som i stor grad svarer til den faginndelingen som gjenfinnes i Kystverkets stabsorganisering. Staben er organisert etter ledelsessystemet *enhetlig ledelsessystem* (ELS).

Fag- og timefordelingen beskriver en hensiktsmessig faglig progresjon for kurset, og emnene bør derfor gjennomføres i oppsatt rekkefølge. Den totale tiden avsatt til oppgaver og øvelser kan deles opp og plasseres der det er mest hensiktsmessig for den faglige progresjonen.

Tabellen nedenfor angir anbefalt fordeling av undervisningstid på de ulike emnene.

Fordelingen må tilpasses kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i. Det styrende er at kursets læringsmål skal nås.

Emne	Kurs i aksjonsledelse – AKL-kurs	Under- visnings- timer
F01.1	Informasjon og oppstart	0,5
F02.1	Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	1
F02.2	Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	
F02.3	Kilder til akutt forurensning	
F02.4	Beredskapsplaner	
F03.1	Stabsorganisering og stabsarbeid under aksjoner	2
F07.1	Stabsoppgaver for støttefunksjonene	
F03.2	Samordning og styring av aksjoner	
F03.3	Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	
F04.1	Stabsoppgaver for funksjon planlegging og miljø	1
F04.2	Aksjonsforståelse	
F04.3	Aksjonsstrategi	1
F04.4	Beslutningsstøtteverktøy	
F04.5	Oppbygging av felles situasjonsbilde	1
F04.6	Ordreformat og rapportering	
F04.7	Loggføring og dokumentasjon	
F04.9	Fordypning om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	2
F04.10	Miljøvurderinger	
F04.11	Strandrensing	
F04.12	Miljøundersøkelser	
F04.13	Fjernmåling, miljøovervåking og etterretning	
F04.14	Meteorologi og oseanografi	
F04.15	Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	
F04.16	Oljeregnskap	
F05.1	Stabsoppgaver for funksjon operasjon	2
F05.2	Utøvelse av operativ virksomhet	
F05.3	Formidling av oppdrag. Rapportering.	
F05.4	Sambandsplan og kommunikasjonslinjer	
F06.1	Stabsoppgaver for funksjon logistikk	3
F06.2	Oversikt over ressurser for håndtering av akutt forurensning	
F06.3	Forvaltning av personellressurser	
F06.4	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – sjø og hav	
F06.5	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	
F06.6	Utstyr for håndtering av akutt forurensning – land	
F06.8	Planlegging av avfallshåndtering	
F06.9	Praktisk avfallshåndtering	
F06.10	Anskaffelser	
F06.11	Økonomi	
F07.2	Juridisk ansvar under aksjoner	
F07.3	Mediehåndtering	1
F09.1	Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen	1
F08.1	Stabsoppgaver for sikkerhetskoordinator	1
F08.2	Helse- og sikkerhetstiltak	
F10.1	Oppgaver og øvelser (se beskrivelse under 2.8.8)	9
F01.2	Avslutning og evaluering	0,5
	TOTALT	26

2.8.7 Læringsmål og hovedmomenter

En tilfredsstillende håndtering av akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men vektleggingen av emnene vil kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Dette vil være avhengig av kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålet for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Både kursholderes og deltakeres erfaringer fra tidligere hendelser og aksjoner vil være viktige ressurser i undervisningen. Muligheten til erfaringsoverføring bør utnyttes gjennom hele kurset.

Kurs i aksjonsledelse – AKL-kurs		
Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelt lovverk og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptrer på vegne av
F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området
F02.3 Kilder til akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - være orientert om faren for akutt forurensning når det gjelder petroleumsvirksomhet, skipstrafikk, landindustri og lagring og transport av farlige stoffer 	<ul style="list-style-type: none"> - statistisk materiale (antall og volum) - omfang og lokalisering av petroleumsvirksomhet - annen forurensende virksomhet - transport av olje, kondensat og andre farlige stoffer - fareklasser, merking - erfaringsoverføring fra relevante hendelser
F02.4 Beredskapsplaner	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av beredskapsplaner - kunne anvende beredskapsplanen i praksis 	<ul style="list-style-type: none"> - behov for beredskapsplan - oppbygging av en beredskapsplan - betydningen av et oppdatert og kjent planverk i organisasjonen - kjennskap til bruk av beredskapsplaner - betydningen av å øve på bruk av beredskapsplan

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F03.1 Stabsorganisering og stabsarbeid under aksjoner	- ha kunnskap om og forståelse for stabsarbeid og de aktuelle funksjonenes plass i aksjonsorganisasjonen	- hensikten med stabsarbeid - etablering av staben - aksjonsleders ansvar, myndighet og oppgaver - stabsmøter: forum for beslutninger og strategi for videre framdrift - fasiliteter og hjelpemidler - funksjonenes plassering i staben - utholdenhet i staben
F07.1 Stabsoppgaver for støttefunksjonene	- ha kunnskap om og forståelse for funksjonenes rolle i stabsorganisasjonen	- ansvar og myndighet - informasjonsfunksjonen - økonomifunksjonen - juridisk funksjon - IKT-funksjonen - faglig støtte til primærfunksjoner og aksjonsleder innen egne fagområder: personaladministrasjon, mediestrategi, anskaffelser, økonomi og juridisk støtte, IKT - administrative retningslinjer
F03.2 Samordning og styring av aksjoner	- ha kjennskap til og forståelse for hvordan samordning og styring mellom de ulike ledernivåene og funksjonene i aksjonsorganisasjonen foregår	- oppbygning av aksjonsorganisasjonen - ansvar og myndighet i aksjonsorganisasjonen - kommunikasjonslinjer, ordrelinjer og rapportering mellom de ulike ledernivåene - aksjonsledelse, skadestedsledelse, regional ledelse, lag- og gruppeledelse - kommunikasjonslinjer og rapportering mellom de ulike funksjonene i aksjonsorganisasjonen - statusmøter, stabsmøter, situasjonsrapporteringer - liaisoners ansvar, myndighet og oppgaver - eksterne rådgiveres ansvar, myndighet og oppgaver - aktuelle fagmiljøer som kan bidra med rådgivning - organisering og ledelse i private aksjoner - uttalelser til media
F03.3 Erfaringsoverføring fra tidligere aksjoner	- kjenne til hvordan tidligere aksjoner mot akutt forurensning har vært gjennomført	- gjennomgang av tidligere aksjoner som er relevante for kursets innholdet og mål - juridiske, organisatoriske, økonomiske og etiske sider ved tidligere aksjoner
F04.1 Stabsoppgaver for funksjon planlegging og miljø	- ha kunnskap om og forståelse for funksjonens rolle i staben	- funksjonens ansvar og myndighet - funksjonens oppgaver - intern kommunikasjon og samhandling i staben
F04.2 Aksjonsforståelse	- ha forståelse for betydningen av strategisk planlegging av aksjoner	- prinsipper som ligger til grunn for strategier og prioriteringer i aksjonsledelsen - oppbygging av aksjonsplaner - kommunikasjonslinjer og rapportering - betydningen av å følge aksjonsplaner

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F04.3 Aksjonsstrategi	- kunne bidra i arbeidet med strategisk planlegging av aksjoner	- langsiktig planlegging - plan for verst tenkelige scenario - sannsynlig utvikling av hendelsen - proaktiv planlegging - føre-var-prinsippet - kontinuerlig vurdering av iverksatte tiltak og prioriteringer - koordinering og prioritering av ressurser - kommunikasjonslinjer og rapportering - loggføring og dokumentasjon
F04.4 Beslutningsstøtte- verktøy	- ha kjennskap til og kunne bruke aktuelle beslutningsstøtteverktøy	- kart - oppslagsverk - elektroniske databaser - verktøy for simulering
F04.5 Oppbygging av felles situasjonsbilde	- ha forståelse for behovet for felles situasjonsbilde - ha kunnskap om metoder for å utarbeide felles situasjonsbilde	- innhenting av informasjon for vurderinger og beslutninger - kvalitetssikring av informasjon - informasjonsdeling: formidling av felles situasjonsbilde - ulike kartløsninger og deres muligheter og begrensninger - logg og ressursoversikt - andre aktuelle støtteverktøy ved aksjoner mot akutt forurensning
F04.6 Ordreformat og rapportering	- ha kunnskap om utarbeiding av oppdragsdokument - ha forståelse for behovet for rapportering	- planer og ordre for aksjoner - intern prosess i staben for innspill til oppdragsdokument - ordrens varighet - behov for situasjonsrapportering - aktuelle vedlegg - koordinering med funksjon operasjon ved iverksetting av ordre
F04.7 Loggføring og dokumentasjon	- ha forståelse for betydningen av dokumentasjon under aksjonen - ha kunnskap om loggføring	- kontinuitet i informasjonsflyten - dokumentasjon av beslutninger - bruk av aktuelle verktøy for loggføring og annen dokumentasjon - referat fra stabsmøter
F04.9 Fordypning om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	- ha kunnskap om ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) - ha kjennskap til prøvetaking og analyse av olje og andre kjemikalier - ha kunnskap om drift og spredning av olje på sjø - ha kunnskap om spredning av kjemikalier i vann, luft og grunn - ha kunnskap om kilder til og rutiner for innhenting av informasjon om forurensende stoffers egenskaper	- forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - meteorologi og oseanografi - drivbaneberegning - ulike værtjenester - atmosfæremodellering - oseanografimodellering - metodenes bruksområder og begrensninger - HMS-datablader - prøvetaking - analyse - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - Farlig gods-permen - RVK/ICE-ordningen - andre aktuelle databaser

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F04.10 Miljøvurderinger	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om sårbare naturressurser og friluftsområder og hvordan ulike ressurser og tiltak skal prioriteres i forhold til hverandre - ivareta hensynet til kulturminner - ha kunnskap om hvilke vurderinger som må gjøres for å kunne gjennomføre de tiltakene som gir minst mulig miljøskade - ha kjennskap til regional kompetanse som kan bidra under aksjoner - ha kunnskap om tiltak overfor oljeskadd vilt 	<ul style="list-style-type: none"> - miljøpåvirkninger ved akutt forurensning - utarbeiding av miljømål - miljøprioriteringer - tiltak som gir minst mulig miljøskade - kartgrunnlag som gir oversikt over naturressurser, gyte- og hekkeområder, marint liv, friluftsområder, kulturminner og havbruksanlegg etc. - fylkesmannens miljøvernnavdeling, fylkeskonservator, fylkesgeolog - ansvar og myndighet for håndtering av oljeskadd vilt - aktuelle lover og forskrifter - aktuelle besluttede myndigheter
F04.11 Strandrensing	<ul style="list-style-type: none"> - kunne utarbeide en plan for strandrensefasen 	<ul style="list-style-type: none"> - registreringsmetodikk - ulike strandtyper - ulike metoder for rensing med hensyn til effektivitet og miljøskade - ulike faser i opprensingen - hensyn til logistikk, avfallshåndtering og sekundærforurensning - kriterier for tilstrekkelig rensing - skadestedsleders oppgaver og ansvar i rensfasen - aktuelle rådgivere og myndigheter - HMS
F04.12 Miljøundersøkelser	<ul style="list-style-type: none"> - forstå formålet med miljøundersøkelser - kunne iverksette program for miljøundersøkelser 	<ul style="list-style-type: none"> - juridisk grunnlag - økonomi - program for miljøundersøkelser - kartlegging av mulige effekter på kort og lang sikt - matsikkerhet - ulike myndigheters rolle
F04.13 Fjernmåling, miljøovervåking og etterretning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om hvilke metoder som finnes for å detektere, overvåke og kartlegge akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - ulike sensorer for fjernmåling - satellittovervåking - fly- og helikopterovervåking - overvåking fra fartøy - overvåking fra innretning - felles situasjonsbilde - grunnlag for sanntidsbilde av fordeling av sårbare naturressurser (fugl, sjøpattedyr etc.)
F04.14 Meteorologi og oseanografi	<ul style="list-style-type: none"> - ha grunnleggende kunnskap om generell meteorologi og oseanografi - ha kunnskap om ulike kilder for informasjon om meteorologi og oseanografi 	<ul style="list-style-type: none"> - atmosfæremodellering - oseanografimodellering - metodenes bruksområder og begrensninger - drivbaneberegninger - ulike værtjenester
F04.15 Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om bruk av dispergerings- og strandrensemidler 	<ul style="list-style-type: none"> - relevante forskrifter - relevante myndigheter - muligheter og begrensninger - metoder for bruk av dispergerings- og strandrensemidler - prosedyrer for optimal bruk av spesifikke midler - kontroll- og beslutningsskjema for dispergeringsmidler - aktuelt utstyr - HMS-datablad

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F04.16 Oljeregnskap	<ul style="list-style-type: none"> - ha forståelse for betydningen av oljeregnskap - ha kjennskap til hvordan oljeregnskap føres 	<ul style="list-style-type: none"> - utslippspotensial - ulike fraksjoner som samles opp - tilbakeregning til ren olje - instruks og krav til renovatør
F05.1 Stabsoppgaver for funksjon operasjon	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for funksjonens rolle i staben 	<ul style="list-style-type: none"> - funksjonens ansvar og myndighet - funksjonens oppgaver - intern kommunikasjon og samhandling i staben
F05.2 Utøvelse av operativ virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> - ha forståelse for hva operativ virksomhet innebærer - kunne omsette planer til operativ virksomhet - kunne følge opp operasjonen 	<ul style="list-style-type: none"> - situasjonsforståelse - fokusområder - omsette oppdrag i aksjonsplanen til ordre - oppfølging av gjennomføring av ordre - vurdering av utførte tiltaks effekt - vurdere behov for nye tiltak - gi innspill til justering av planer
F05.3 Formidling av oppdrag. Rapportering.	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om formidling av oppdrag - ha forståelse for behovet for rapportering 	<ul style="list-style-type: none"> - oppdrag gitt som ordre - ulike formidlingsmåter og rutiner for mottatt og forstått oppdrag - situasjonsrapportering
F05.4 Sambandsplan og kommunikasjonslinjer	<ul style="list-style-type: none"> - kunne forstå og bruke en sambandsplan 	<ul style="list-style-type: none"> - kommunikasjonsutstyr, muligheter og begrensninger - regler og prosedyrer for bruk av kommunikasjonsutstyr - rutiner for kommunikasjon og rapportering
F06.1 Stabsoppgaver for funksjon logistikk	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for funksjonens rolle i staben 	<ul style="list-style-type: none"> - funksjonens ansvar og myndighet - funksjonens oppgaver - intern kommunikasjon og samhandling i staben
F06.2 Oversikt over ressurser	<ul style="list-style-type: none"> - ha generell oversikt over ressurser for håndtering av akutt forurensning - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning 	<ul style="list-style-type: none"> - private, kommunale og statlige ressurser for håndtering av akutt forurensning - avtaler om nasjonal bistand - avtaler om internasjonal bistand - avtaler med private aktører - personellressurser - aktuelle vare- og tjenesteområder - betydningen av å holde oversikt over bruk av tildelte ressurser - verktøy som bidrar til å gi oversikt og skaper forutsetning for ressursstyring - operativ logistikk
F06.3 Forvaltning av personellressurser	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om forvaltning av personellressurser - kunne administrere personellressurser under aksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - tilsetting - arbeidsgiveransvar - forsikring og godtgjøring - opplæring - forlegning og forpleining - samarbeid med aktuelle støttefunksjoner
F06.4 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – sjø og hav	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på sjø og hav - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige ressurser i Norge - statlige ressurser - private ressurser (f.eks. fra NOFO) - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F06.5 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning ved kyst og på strand - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - private ressurser - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F06.6 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – land	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på land - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige private ressurser - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
F06.8 Planlegging av avfallshåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - kunne planlegge avfallshåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> - planverk for håndtering av forurenset avfall - sekundærforurensning - kildesortering - avfallsstrøm - tjenesteleverandør (kontraktsformat) - oljeregnskapet - overgangen mellom akutfase og rensefase
F06.9 Praktisk avfallshåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om metoder for avfallshåndtering og kunne lede dette arbeidet 	<ul style="list-style-type: none"> - kildesortering - merking - avfallsminimering - klargjøring for transport - innsamlingspunkter
F06.10 Anskaffelser	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om anskaffelser - ha forståelse for betydningen av å etterleve lov og forskrift om offentlige anskaffelser 	<ul style="list-style-type: none"> - lov og forskrift om offentlige anskaffelser - retningslinjer som regulerer ressurstilgang for private virksomheter - etikk og habilitet - operativ begrunnelse - dokumentasjon - kontrakter og rammeavtaler - samarbeid med aktuelle støttefunksjoner
F06.11 Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om økonomiprosesser knyttet til aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - prognose - prosjektregnskap - fullmaktsstruktur - refusjonskrav - dokumentasjon (selvforklarende bilag)
F07.2 Juridisk ansvar under aksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for juridisk ansvar under aksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelt lovverk - ulike aktørers juridiske ansvar - aksjonsledelsens myndighetsutøvelse, hjemmelsgrunnlag, pålegg, vedtak, ansvars- og forsikringsforhold - forståelse for og holdninger til egen rolle i aksjonen - avtaler som inngås under en aksjon

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F07.3 Mediehåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til medias rolle og arbeidsmetoder - ha kunnskap om og forståelse for hvordan man kan etablere en god dialog med mediene 	<ul style="list-style-type: none"> - medias rolle og arbeidsmetoder - adgang til skadestedet - dialog med mediene - informasjonsstrategi
F09.1 Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for skadestedsleders rolle 	<ul style="list-style-type: none"> - skadestedsleders ansvar, myndighet og oppgaver - stabens rolle som støtte til skadestedsleder - samhandling og kommunikasjon mellom ulike skadestedsledere
F08.1 Stabsoppgaver for sikkerhetskoordinator	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for sikkerhetskoordinators rolle i staben 	<ul style="list-style-type: none"> - sikkerhetskoordinators ansvar og myndighet - aktuell HMS-krav - metoder for å identifisere helsefare og risiko - sikker jobbanalyse (SJA) - risikoreduserende tiltak - sikkerhetssoner og evakuering - tiltak ved akutte uhell - aksjonsledelsens oppfølging av helse- og sikkerhetsarbeidet under aksjoner - holdninger og atferd
F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer - HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd
F10.1 Oppgaver og øvelser	<ul style="list-style-type: none"> - kunne bruke tilegnet teoretisk kompetanse i praktiske oppgaver og øvelser 	<ul style="list-style-type: none"> - se beskrivelse under 2.8.8
F01.2 Avslutning og evaluering	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis

2.8.8 Oppgaver og øvelser

I oppgaver og øvelser skal det fokusere på det som er mest aktuelt for kurssets deltakere og sammenhengen kurset inngår i.

Mål for øvelse, del 1:

Deltakerne skal få en innføring i å utarbeide ordrer basert på det scenarioet som presenteres.

Etter gjennomført øvelse skal deltakerne

- være kjent med øvrige deltakere i egen gruppe
- kjenne til hovedinnholdet i den enkelte stabsfunksjons viktigste bidrag til utarbeiding av første ordre
- kunne utarbeide en samlet plan for aksjonering mot akutt forurensning

Mål for øvelse, del 2:

Øvelsen bygger på kunnskaper deltakerne har fått gjennom kurset og gruppediskusjoner.

Etter gjennomført øvelse skal deltakerne

- kunne utarbeide ordrer som skal benyttes eller testes ut i en øvelse
- ha erfart hvordan press under planarbeidet påvirker det endelige dokument

Mål for øvelse, del 3:

Deltakerne skal få kjennskap til samhandling i egen stab, samband med aksjonsorganisasjonen og med omverdenen.

Etter gjennomført øvelse og evaluering av denne skal deltakerne

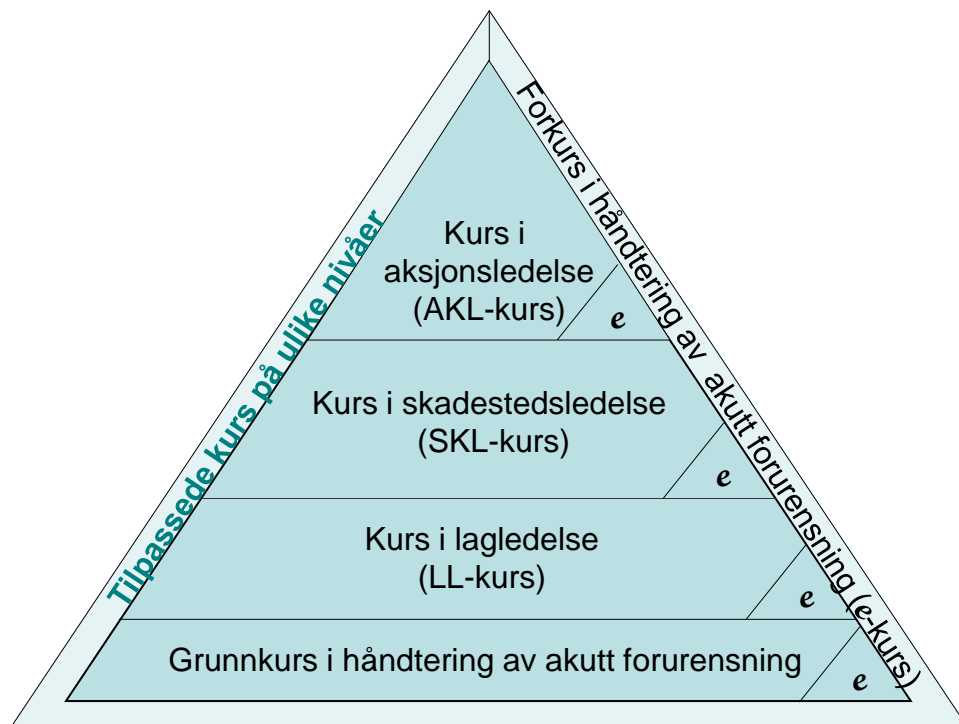
- kunne fylle aktuelle ledelses- og stabsfunksjoner under aksjoner mot akutt forurensning
- kunne aksjonere i henhold til utarbeidet ordre og justere aksjoneringen på bakgrunn av utviklingen av situasjonen
- ha fått oversikt over ulike aktørers mulige bidrag i en aksjon mot akutt forurensning
- ha fått innsikt i behovet for samhandling innad i staben

2.9 Tilpassede kurs innen fagområdet håndtering av akutt forurensning

For at opplæringen skal kvalifisere til aktuelle roller innen håndtering av akutt forurensning som beskrevet i forurensningsloven, må aktører som tilbyr kurset, sørge for at opplæringen foregår i samsvar med gjeldende læreplan. Læreplanen skal til enhver tid være tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Aktuelle læresteder må ha tilfredsstillende lokaler og utstyr for å kunne gjennomføre kurset i tråd med målene i læreplanen. Under opplæring og øvelser må kursdeltakernes sikkerhet ivaretas etter gjeldende regelverk.

2.9.1 Kursets plass i opplæringsstrukturen

2.9.2 Hovedmål

Formuleres for det enkelte kurs.

2.9.3 Målgruppe

Formuleres for det enkelte kurs.

2.9.4 Krav til forkunnskaper

Formuleres for det enkelte kurs.

2.9.5 Vurdering

Deltakerne får veiledning av forelesere og instruktører underveis i kurset. Det forutsettes at deltakerne er til stede på hele kurset og deltar aktivt i undervisning og øvelser. Deltakerne får utdelt kursbevis etter gjennomført kurs. Kompetansen vedlikeholdes ved deltakelse på øvelser eller under aksjoner.

Kursarrangør vurderer andre aktuelle vurderingsmåter.

2.9.6 Emner og timetall

Tilpassede kurs i håndtering av akutt forurensning skal alltid inneholde emnene som er satt opp i tabellen nedenfor. For øvrig settes kurset sammen av emner som til sammen skal dekke kursets læringsmål. Dette kan både være emner hentet fra fagområdene i kapittel 3 og/eller andre emner som er relevante for kurset.

Tilpassede kurs		
Emne		Under- visnings- timer
F01.1	Informasjon og oppstart	
F02.1	Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	
F02.2	Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	
F08.2	Helse- og sikkerhetstiltak	
	Andre aktuelle emner hentet fra kapittel 3.	
	Emner tilpasset kurset	
F01.2	Avslutning og evaluering	
	TOTALT	

2.9.7 Læringsmål og hovedmomenter

En tilfredsstillende håndtering av akutt forurensning krever at de involverte aktørene har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å fylle den rollen de er tiltenkt. Læringsmålene omfatter derfor både kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men vektleggingen av emnene vil kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Dette vil være avhengig av kursdeltakernes forkunnskaper og sammenhengen kurset inngår i.

Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålet for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike

hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Både kursholderes og deltakeres erfaringer fra tidligere hendelser og aksjoner vil være viktige ressurser i undervisningen. Muligheten til erfaringsoverføring bør utnyttes gjennom hele kurset.

Følgende emner er obligatoriske for alle spesialkurs dersom emnene ikke er dekket opp gjennom kurs deltakerne tidligere har gjennomgått:

Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelt lovverk og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptrer på vegne av
F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området

Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer - HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd
Andre aktuelle emner hentet fra kapittel 3.		
Emner tilpasset kurset		
F01.2 Avslutning og evaluering	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis

2.9.8 Oppgaver og øvelser

I oppgaver og øvelser skal det fokusere på det som er mest aktuelt for kursets deltakere og sammenhengen kurset inngår i.

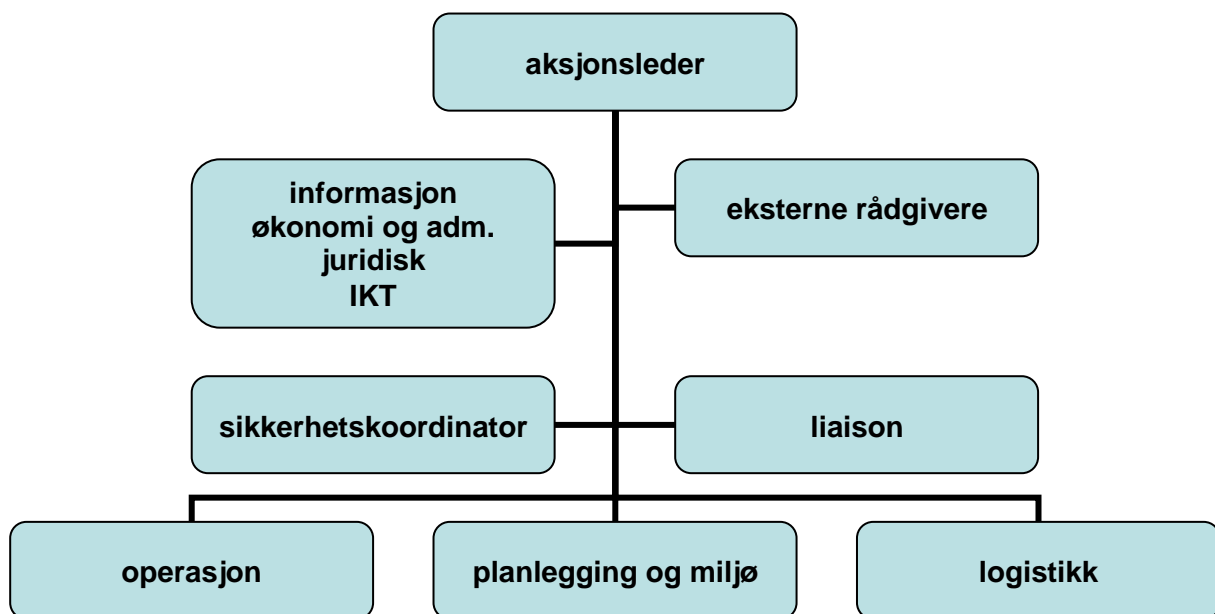
Etter fullført kurs skal deltakerne ...

Ev. beskrivelse av oppgaver og øvelser.

3 Fagområder og emner

3.1 Liste over alle fagområder og emner

Fagområdene svarer i stor grad til den faginndelingen som gjenfinnes i Kystverkets stabsorganisering. Staben er organisert etter *enhetlig ledelsessystem* (ELS, jf. figur nedenfor). Emnene er gruppert under de fagområdene der de naturlig hører hjemme. Emnene under fagområde 09 er strukturert i samsvar med normal oppbygging av ordre under en aksjon (fempunktsordre).

For hvert emne er det formulert læringsmål og hovedmomenter for undervisningen, se kapittel 3.2. Læringsmålene skal være styrende for undervisningen, men for ulike kurs vil vektleggingen av emnene kunne variere både når det gjelder tidsbruk og grad av fordypning. Listene over hovedmomenter angir hvilke momenter det vil være naturlig å ta med i undervisningen for å nå læringsmålene for emnet. Rekkefølgen hovedmomentene er satt opp i, er ikke ment å skulle følges slavisk. Det vil dessuten være nødvendig å tilpasse de ulike hovedmomentene til kursdeltakernes forkunnskaper. I noen tilfeller kan enkelte hovedmomenter være uaktuelle.

Fagområde F01 – Kursadministrasjon

- F01.1 Informasjon og oppstart
- F01.2 Avslutning og evaluering

Fagområde F02 – Beredskap mot og håndtering av akutt forurensning

- F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning
- F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning
- F02.3 Kilder til akutt forurensning
- F02.4 Beredskapsplaner

Fagområde F03 – Organisering og ledelse av aksjoner

- F03.1 Stabsorganisering og stabsarbeid under aksjoner
- F03.2 Samordning og styring av aksjoner
- F03.3 Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner

Fagområde F04 – Planlegging og miljø

- F04.1 Stabsoppgaver for funksjon planlegging og miljø
- F04.2 Aksjonsforståelse
- F04.3 Aksjonsstrategi
- F04.4 Beslutningsstøtteverktøy
- F04.5 Oppbygging av felles situasjonsbilde
- F04.6 Ordreformat og rapportering
- F04.7 Loggføring og dokumentasjon
- F04.8 Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter
- F04.9 Fordypning om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter
- F04.10 Miljøvurderinger
- F04.11 Strandrensing
- F04.12 Miljøundersøkelser
- F04.13 Fjernmåling, miljøovervåking og etterretning
- F04.14 Meteorologi og oseanografi
- F04.15 Bruk av dispergerings- og strandrensemidler
- F04.16 Oljeregnskap

Fagområde F05 – Operasjon

- F05.1 Stabsoppgaver for funksjon operasjon
- F05.2 Utøvelse av operativ virksomhet
- F05.3 Formidling av oppdrag. Rapportering.
- F05.4 Sambandsplan og kommunikasjonslinjer

Fagområde F06 – Logistikk

- F06.1 Stabsoppgaver for funksjon logistikk
- F06.2 Oversikt over ressurser
- F06.3 Forvaltning av personellressurser
- F06.4 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – sjø og hav
- F06.5 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand
- F06.6 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – land
- F06.7 Praktisk materiellkunnskap
- F06.8 Planlegging av avfallshåndtering
- F06.9 Praktisk avfallshåndtering
- F06.10 Anskaffelser
- F06.11 Økonomi

Fagområde F07 – Støttefunksjoner

- F07.1 Stabsoppgaver for støttefunksjonene
- F07.2 Juridisk ansvar under aksjoner
- F07.3 Mediehåndtering

Fagområde F08 – Helse og sikkerhet

- F08.1 Stabsoppgaver for sikkerhetskoordinator
- F08.2 Helse- og sikkerhetstiltak

Fagområde F09 – Taktisk og operativ organisering og ledelse

- F09.1 Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen
- F09.2 Lagleders rolle og oppgaver i organisasjonen
- F09.3 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering
- F09.4 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Oppdrag og utførelse
- F09.5 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste
- F09.6 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse

Fagområde F10 – Oppgaver og øvelser

- F10.1 Oppgaver og øvelser

3.2 Oversikt over alle fagområder og emner med læringsmål og hovedmomenter

Fagområde F01: Kursadministrasjon	Emne	Læringsmål: Deltakerne skal	Hovedmomenter i undervisningen:
	F01.1 Informasjon og oppstart	<ul style="list-style-type: none"> - motiveres til å tilegne seg den kompetansen som forventes i løpet av kurset - motiveres til å skape et godt læringsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> - formål med kurset - gjennomgang av kursinnhold - krav for å bestå kurset - avklaring av forventninger - informasjon om praktiske og administrative forhold under kurset - presentasjon av instruktører og kursdeltakere
	F01.2 Avslutning og evaluering	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere eget læringsutbytte og evaluere kurset 	<ul style="list-style-type: none"> - vurdering av eget læringsutbytte, ev. ved hjelp av skjema - sluttevaluering av kurset i forhold til mål og forventninger, ev. ved hjelp av eget skjema - utdeling av kursbevis
Fagområde F02: Beredskap mot og håndtering av akutt forurensning	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F02.1 Ansvar, myndighet og rollefordeling i norsk beredskap mot akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for ansvar og myndighet i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning - ha kunnskap om og forståelse for organisering av aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - definisjon av akutt forurensning - hvorfor vi aksjonerer mot akutt forurensning - ansvar, myndighet og oppgaver i beredskapen på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - sammenhengen mellom aktuelle krav til beredskap mot akutt forurensning og utøvelse av egen rolle i beredskapen mot akutt forurensning - varslingsforskrift og varslingsinstrukser - samarbeidspartnere som kan utføre oppgaver innen beredskap og aksjoner mot akutt forurensning - aktuelle avtaler innen beredskap mot akutt forurensning på privat, kommunalt, interkommunalt og statlig nivå - aksjonsorganisasjonen - etiske utfordringer knyttet til fagområdet - bevissthet om egen rolle og hvem man opptrer på vegne av
	F02.2 Krav om beredskap mot og håndtering av akutt	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til ulike krav om beredskap mot og håndtering av akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - krav til varsling av akutt forurensning - relevante paragrafer i forurensningsloven med

	forurensning		tilhørende forskrifter - krav til beredskapspliktig virksomhet - relevante paragrafer i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter - andre lover og forskrifter som regulerer området
	F02.3 Kilder til akutt forurensning	- være orientert om faren for akutt forurensning når det gjelder petroleumsvirksomhet, skipstrafikk, landindustri og lagring og transport av farlige stoffer	- statistisk materiale (antall og volum) - omfang og lokalisering av petroleumsvirksomhet - annen forurensende virksomhet - transport av olje, kondensat og andre farlige stoffer - fareklasser, merking - erfaringsoverføring fra relevante hendelser
	F02.4 Beredskapsplaner	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av beredskapsplaner - kunne anvende beredskapsplanen i praksis	- behov for beredskapsplan - oppbygging av en beredskapsplan - betydningen av et oppdatert og kjent planverk i organisasjonen - kjennskap til bruk av beredskapsplaner - betydningen av å øve på bruk av beredskapsplan
Fagområde F03: Organisering og ledelse av aksjoner	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F03.1 Stabsorganisering og stabsarbeid under aksjoner	- ha kunnskap om og forståelse for stabsarbeid og de aktuelle funksjonenes plass i aksjonsorganisasjonen	- hensikten med stabsarbeid - etablering av staben - aksjonsleders ansvar, myndighet og oppgaver - stabsmøter: forum for beslutninger og strategi for videre framdrift - fasiliteter og hjelpemidler - funksjonenes plassering i staben - utholdenhet i staben
	F03.2 Samordning og styring av aksjoner	- ha kjennskap til og forståelse for hvordan samordning og styring mellom de ulike ledernivåene og funksjonene i aksjonsorganisasjonen foregår	- oppbygging av aksjonsorganisasjonen - ansvar og myndighet i aksjonsorganisasjonen - kommunikasjonslinjer, ordrelinjer og rapportering mellom de ulike ledernivåene - aksjonsledelse, skadestedsledelse, regional ledelse, lag- og gruppeledelse - kommunikasjonslinjer og rapportering mellom de ulike funksjonene i aksjonsorganisasjonen - statusmøter, stabsmøter, situasjonsrapporteringer - liaisonsansvar, myndighet og oppgaver - eksterne rådgiveres ansvar, myndighet og oppgaver

			<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle fagmiljøer som kan bidra med rådgivning - organisering og ledelse i private aksjoner - uttalelser til media
	F03.3 Erfaringsoverføring fra relevante aksjoner	- kjenne til hvordan tidligere aksjoner mot akutt forurensning har vært gjennomført	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomgang av tidligere aksjoner som er relevante for kursets innhold og mål - juridiske, organisatoriske, økonomiske og etiske sider ved tidligere aksjoner
Fagområde F04: Planlegging og miljø	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F04.1 Stabsoppgaver for funksjon planlegging og miljø	- ha kunnskap om og forståelse for funksjonens rolle i staben	<ul style="list-style-type: none"> - funksjonens ansvar og myndighet - funksjonens oppgaver - intern kommunikasjon og samhandling i staben
	F04.2 Aksjonsforståelse	- ha forståelse for betydningen av strategisk planlegging av aksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - prinsipper som ligger til grunn for strategier og prioriteringer i aksjonsledelsen - oppbygging av aksjonsplaner - kommunikasjonslinjer og rapportering - betydningen av å følge aksjonsplaner
	F04.3 Aksjonsstrategi	- kunne bidra i arbeidet med strategisk planlegging av aksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - langsiktig planlegging - plan for verst tenkelige scenario - sannsynlig utvikling av hendelsen - proaktiv planlegging - føre-var-prinsippet - kontinuerlig vurdering av iverksatte tiltak og prioriteringer - koordinering og prioritering av ressurser - kommunikasjonslinjer og rapportering - loggføring og dokumentasjon
	F04.4 Beslutningsstøtteverktøy	- ha kjennskap til og kunne bruke aktuelle beslutningsstøtteverktøy	<ul style="list-style-type: none"> - kart - oppslagsverk - elektroniske databaser - verktøy for simulering
	F04.5 Oppbygging av felles situasjonsbilde	<ul style="list-style-type: none"> - ha forståelse for behovet for felles situasjonsbilde - ha kunnskap om metoder for å utarbeide felles situasjonsbilde 	<ul style="list-style-type: none"> - innhenting av informasjon for vurderinger og beslutninger - kvalitetssikring av informasjon - informasjonsdeling: formidling av felles situasjonsbilde - ulike kartløsninger og deres muligheter og begrensninger - logg og ressursoversikt - andre aktuelle støtteverktøy ved aksjoner mot akutt forurensning
	F04.6 Ordreformat og rapportering	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om utarbeiding av oppdragsdokument - ha forståelse for behovet for rapportering 	<ul style="list-style-type: none"> - planer og ordre for aksjoner - intern prosess i staben for innspill til oppdragsdokument - ordrens varighet - behov for situasjonsrapportering

			<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle vedlegg - koordinering med funksjon operasjon ved iverksetting av ordre
	F04.7 Loggføring og dokumentasjon	<ul style="list-style-type: none"> - ha forståelse for betydningen av dokumentasjon under aksjonen - ha kunnskap om loggføring 	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuitet i informasjonsflyten - dokumentasjon av beslutninger - bruk av aktuelle verktøy for loggføring og annen dokumentasjon - referat fra stabsmøter
	F04.8 Grunnleggende om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) og miljøeffekter 	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - HMS-datablader
	F04.9 Fordypning om forurensende stoffers egenskaper og miljøeffekter	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om ulike forurensende stoffers egenskaper (oljer og andre kjemikalier) - ha kjennskap til prøvetaking og analyse av olje og andre kjemikalier - ha kunnskap om drift og spredning av olje på sjø - ha kunnskap om spredning av kjemikalier i vann, luft og grunn - ha kunnskap om kilder til og rutiner for innhenting av informasjon om forurensende stoffers egenskaper 	<ul style="list-style-type: none"> - forurensende stoffers kjemiske og fysiske egenskaper - forvitring av ulike oljer på sjø og land - meteorologi og oseanografi - drivbaneberegning - ulike værtjenester - atmosfæremodellering - oseanografimodellering - metodenes bruksområder og begrensninger - HMS-datablader - prøvetaking - analyse - kjemikaliers kjemiske og fysiske egenskaper (væskeform, gassform, fast form) - Farlig gods-permen - RVK/ICE-ordningen - andre aktuelle databaser
	F04.10 Miljøvurderinger	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om sårbare naturressurser og friluftsområder og hvordan ulike ressurser og tiltak skal prioriteres i forhold til hverandre - ivareta hensynet til kulturminner - ha kunnskap om hvilke vurderinger som må gjøres for å kunne gjennomføre de tiltakene som gir minst mulig miljøskade - ha kjennskap til regional kompetanse som kan bidra under aksjoner - ha kunnskap om tiltak overfor oljeskadd vilt 	<ul style="list-style-type: none"> - miljøpåvirkninger ved akutt forurensning - utarbeiding av miljømål - miljøprioriteringer - tiltak som gir minst mulig miljøskade - kartgrunnlag som gir oversikt over naturressurser, gyte- og hekkeområder, marint liv, friluftsområder, kulturminner og havbruksanlegg etc. - fylkesmannens miljøvernavdeling, fylkeskonservator, fylkesgeolog - ansvar og myndighet for håndtering av oljeskadd vilt - aktuelle lover og forskrifter - aktuelle besluttede myndigheter
	F04.11 Strandrensing	<ul style="list-style-type: none"> - kunne utarbeide en plan for strandrensfasen 	<ul style="list-style-type: none"> - registreringsmetodikk - ulike strandtyper - ulike metoder for rensing med hensyn til effektivitet og

			miljøskade - ulike faser i opprensingen - hensyn til logistikk, avfallshåndtering og sekundærforurensning - kriterier for tilstrekkelig rensing - skadestedsleders oppgaver og ansvar i rensfasen - aktuelle rådgivere og myndigheter - HMS
	F04.12 Miljøundersøkelser	- forstå formålet med miljøundersøkelser - kunne iverksette program for miljøundersøkelser	- juridisk grunnlag - økonomi - program for miljøundersøkelser - kartlegging av mulige effekter på kort og lang sikt - matsikkerhet - ulike myndigheters rolle
	F04.13 Fjernmåling, miljøovervåking og etterretning	- ha kunnskap om hvilke metoder som finnes for å detektere, overvåke og kartlegge akutt forurensning	- ulike sensorer for fjernmåling - satellittovervåking - fly- og helikopterovervåking - overvåking fra fartøy - overvåking fra innretning - felles situasjonsbilde - grunnlag for sanntidsbilde av fordeling av sårbare naturressurser (fugl, sjøpattedyr etc.)
	F04.14 Meteorologi og oseanografi	- ha grunnleggende kunnskap om generell meteorologi og oseanografi - ha kunnskap om ulike kilder for informasjon om meteorologi og oseanografi	- atmosfæremodellering - oseanografimodellering - metodenes bruksområder og begrensninger - drivbaneberegninger - ulike værtjenester
	F04.15 Bruk av dispergerings- og strandrensemidler	- ha kunnskap om bruk av dispergerings- og strandrensemidler	- relevante forskrifter - relevante myndigheter - muligheter og begrensninger - metoder for bruk av dispergerings- og strandrensemidler - prosedyrer for optimal bruk av spesifikke midler - kontroll- og beslutningsskjema for dispergeringsmidler - aktuelt utstyr - HMS-datablad
	F04.16 Oljeregnskap	- ha forståelse for betydningen av oljeregnskap - ha kjennskap til hvordan oljeregnskap føres	- utslippspotensial - ulike fraksjoner som samles opp - tilbakeregning til ren olje - instruks og krav til renovatør
Fagområde F05: Operasjon	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F05.1 Stabsoppgaver for funksjon operasjon	- ha kunnskap om og forståelse for funksjonens rolle i staben	- funksjonens ansvar og myndighet - funksjonens oppgaver - intern kommunikasjon og samhandling i staben
	F05.2 Utøvelse av	- ha forståelse for hva operativ virksomhet	- situasjonsforståelse - fokusområder

	operativ virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> - innebærer - kunne omsette planer til operativ virksomhet - kunne følge opp operasjonen 	<ul style="list-style-type: none"> - omsette oppdrag i aksjonsplanen til ordre - oppfølging av gjennomføring av ordre - vurdering av utførte tiltaks effekt - vurdere behov for nye tiltak - gi innspill til justering av planer
	F05.3 Formidling av oppdrag. Rapportering.	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om formidling av oppdrag - ha forståelse for behovet for rapportering 	<ul style="list-style-type: none"> - oppdrag gitt som ordre - ulike formidlingsmåter og rutiner for mottatt og forstått oppdrag - situasjonsrapportering
	F05.4 Sambandsplan og kommunikasjonslinjer	<ul style="list-style-type: none"> - kunne forstå og bruke en sambandsplan 	<ul style="list-style-type: none"> - kommunikasjonsutstyr, muligheter og begrensninger - regler og prosedyrer for bruk av kommunikasjonsutstyr - rutiner for kommunikasjon og rapportering
Fagområde F06: Logistikk	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F06.1 Stabsoppgaver for funksjon logistikk	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for funksjonens rolle i staben 	<ul style="list-style-type: none"> - funksjonens ansvar og myndighet - funksjonens oppgaver - intern kommunikasjon og samhandling i staben
	F06.2 Oversikt over ressurser for håndtering av akutt forurensning	<ul style="list-style-type: none"> - ha generell oversikt over ressurser for håndtering av akutt forurensning - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning 	<ul style="list-style-type: none"> - private, kommunale og statlige ressurser for håndtering av akutt forurensning - avtaler om nasjonal bistand - avtaler om internasjonal bistand - avtaler med private aktører - personellressurser - aktuelle vare- og tjenesteområder - betydningen av å holde oversikt over bruk av tildelte ressurser - verktøy som bidrar til å gi oversikt og skaper forutsetning for ressursstyring - operativ logistikk
	F06.3 Forvaltning av personellressurser	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om forvaltning av personellressurser - kunne administrere personellressurser under aksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - tilsetting - arbeidsgiveransvar - forsikring og godtgjøring - opplæring - forlegning og forpleining - samarbeid med aktuelle støttefunksjoner
	F06.4 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – sjø og hav	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på sjø og hav - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige ressurser i Norge - statlige ressurser - private ressurser (f.eks. fra NOFO) - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter

	F06.5 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – kyst og strand	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning ved kyst og på strand - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - private ressurser - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
	F06.6 Utstyr for håndtering av akutt forurensning – land	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om aktuelle ressurser for håndtering av akutt forurensning på land - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelige private ressurser - tilgjengelig kommunale og interkommunale ressurser - ressurser staten vil kunne bidra med - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - utfordringer knyttet til fremskaffelse og utplassering av utstyr - vurdering av bruk av utstyret i ulike situasjoner - risikomomenter
	F06.7 Praktisk materiellkunnskap	<ul style="list-style-type: none"> - kunne bruke aktuelt utstyr for håndtering av akutt forurensning - ha forståelse for betydningen av forsvarlig materiellforvaltning - ha forståelse for betydningen av å vurdere mulige konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet ved bruk av utstyret 	<ul style="list-style-type: none"> - utstyrets funksjon og tekniske virkemåte - utstyrets kapasiteter, muligheter og begrensninger - praktisk gjennomgang av aktuelt utstyr - erfaring med bruk av utstyr fra tidligere aksjoner - konsekvenser av feil bruk av materiell - risikomomenter - HMS, sikker jobbanalyse (SJA) og verneutstyr
	F06.8 Planlegging av avfallshåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - kunne planlegge avfallshåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> - planverk for håndtering av forurenset avfall - sekundærforurensning - kildesortering - avfallsstrøm - tjenesteleverandør (kontraktsformat) - oljeregnskapet - overgangen mellom akutfase og rensefase
	F06.9 Praktisk avfallshåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om metoder for avfallshåndtering og kunne lede dette arbeidet 	<ul style="list-style-type: none"> - kildesortering - merking - avfallsminimering - klargjøring for transport - innsamlingspunkter
	F06.10 Anskaffelser	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om anskaffelser - ha forståelse for betydningen av å etterleve lov og forskrift om offentlige anskaffelser 	<ul style="list-style-type: none"> - lov og forskrift om offentlige anskaffelser - retningslinjer som regulerer ressurstilgang for private virksomheter - etikk og habilitet - operativ begrunnelse

			<ul style="list-style-type: none"> - dokumentasjon - kontrakter og rammeavtaler - samarbeid med aktuelle støttefunksjoner
	F06.11 Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om økonomiprosesser knyttet til aksjoner mot akutt forurensning 	<ul style="list-style-type: none"> - prognose - prosjektregnskap - fullmaktsstruktur - refusjonskrav - dokumentasjon (selvforklarende bilag)
Fagområde F07: Støttefunksjoner	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F07.1 Stabsoppgaver for støttefunksjonene	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for funksjonenes rolle i stabsorganisasjonen 	<ul style="list-style-type: none"> - ansvar og myndighet <ul style="list-style-type: none"> - informasjonsfunksjonen - økonomifunksjonen - juridisk funksjon - IKT-funksjonen - faglig støtte til primærfunksjoner og aksjonsleder innen egne fagområder: personaladministrasjon, mediestrategi, anskaffelser, økonomi og juridisk støtte, IKT - administrative retningslinjer
	F07.2 Juridisk ansvar under aksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for juridisk ansvar under aksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelt lovverk - ulike aktørers juridiske ansvar - aksjonsledelsens myndighetsutøvelse, hjemmelsgrunnlag, pålegg, vedtak, ansvars- og forsikringsforhold - forståelse for og holdninger til egen rolle i aksjonen - avtaler som inngås under en aksjon
	F07.3 Mediehåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til medias rolle og arbeidsmetoder - ha kunnskap om og forståelse for hvordan man kan etablere en god dialog med mediene 	<ul style="list-style-type: none"> - medias rolle og arbeidsmetoder - adgang til skadestedet - dialog med mediene - informasjonsstrategi
Fagområde F08: Helse og sikkerhet	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F08.1 Stabsoppgaver for sikkerhetskoordinator	<ul style="list-style-type: none"> - ha kunnskap om og forståelse for sikkerhetskoordinators rolle i staben 	<ul style="list-style-type: none"> - sikkerhetskoordinators ansvar og myndighet - aktuell HMS-krav - metoder for å identifisere helsefare og risiko - sikker jobbanalyse (SJA) - risikoreduserende tiltak - sikkerhetssoner og evakuering - tiltak ved akutte uhell - aksjonsledelsens oppfølging av helse- og sikkerhetsarbeidet under aksjoner - holdninger og atferd
	F08.2 Helse- og	<ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til og forståelse for vurdering av 	<ul style="list-style-type: none"> - føringer for å ivareta helse og sikkerhet i ordrer og planer

	sikkerhetstiltak	helsefare ved håndtering av akutt forurensning - ha kjennskap til og forståelse for bruk av verneutstyr ved håndtering av akutt forurensning	- HMS-perm for bruk ved oljevernaksjoner - HMS-datablad - helsefare - sikkerhetstiltak - utstyr for deteksjon av gass - verneutstyr og vernebekledning - kommunikasjonsplanen som sikkerhetsfaktor - tiltak ved akutte uhell - rapporteringsrutiner - holdninger og atferd
Fagområde F09: Taktisk og operativ organisering og ledelse	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:
	F09.1 Skadestedsleders rolle og oppgaver i organisasjonen	- ha kunnskap om og forståelse for skadestedsleders rolle	- skadestedsleders ansvar, myndighet og oppgaver - stabens rolle som støtte til skadestedsleder - samhandling og kommunikasjon mellom ulike skadestedsledere
	F09.2 Lagleders rolle og oppgaver i organisasjonen	- ha kunnskap om og forståelse for lagleders rolle og oppgaver - ha grunnleggende ferdigheter i å motivere og lede tildelt personell	- ansvar, myndighet og oppgaver - motivasjon og ledelse - befaringsarbeid - innhenting av informasjon - oppfølging av pågående arbeid - arbeids- og situasjonsrapporter - HMS-plan for eget arbeidsområde
	F09.3 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Situasjonsvurdering	- kunne vurdere de ulike faktorene som påvirker muligheten for å løse oppdraget - ha forståelse for betydningen av å vurdere helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko knyttet til løsningen av oppdraget	- tolkning av gitt oppdrag - betydningen av systematisk HMS-arbeid - risikovurdering - sikker jobbanalyse (SJA) - tilgjengelighet til skadestedet - lokalisering av skadestedsleders kommandoplass - kommunikasjonsmuligheter - type forurensning og forurensningens egenskaper - kilden til forurensningen - kartlegging av omfang av forurensningen - prøvetaking - begrensnig av forurensningen fra kilden - vurdering av tiltak og metoder knyttet til miljøfølsomme og prioriterte områder - meteorologi og oseanografi - bruk og utvikling av befaringsrapporter - utarbeiding av ordre - formidling av ordre til underlagte enheter
	F09.4 Taktisk og operativ organisering og	- ha kunnskap om og kunne anvende tilgjengelig materiell og ressurser ut fra	- vurdering av tilgjengelige ressursers kapasiteter - bruk og organisering av

	ledelse: Oppdrag og utførelse	gjeldende situasjonsvurdering	personellressurser ut fra kompetanse - kartlegging og gjennomføring av nødvendig HMS-opplæring - samhandling med andre enheter og funksjoner - informasjonskilder, overvåkningsmetodikk - ulike metoder for å hindre spredning av forurensningen, samt tiltak som er nødvendige for å unngå sekundærforurensning - teknikk og taktikk ved bruk av aktuelt utstyr - ulike metoder for opptak av olje og forurensede masser avhengig av aksjonsfase og forurenset område - forskjellige rense- og/eller saneringsteknikker avhengig av aksjonsfase og forurenset område
	F09.5 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Administrasjon og forsyningstjeneste	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å holde oversikt over tilgjengelige ressurser - ha kunnskap om og forståelse for betydningen av å kildesortere og legge til rette for optimal avfallshåndtering	- planlegging, rekognosering og plassering av fremskutt depot - administrasjon og ledelse - fasiliteter (personell og materiell) - materiellfremføring og etterforsyning, vareflyt - mottak av personell og utlevering av utstyr - kartlegging av kompetanse - orientere om situasjon, oppdrag, HMS - forlegning og forpleining - ressursoversikt og fordeling av ressurser - kommunisere ressursbehov til aksjonsledelsen - avklaring av økonomisk myndighet og fullmakter - økonomioppfølging - regnskapsføring og dokumentasjon - avfallshåndtering, inklusive kildesortering, mellomlagring og transport
	F09.6 Taktisk og operativ organisering og ledelse: Samband og ledelse	- ha kunnskap om og forståelse for betydningen av tilstedeværelse, felles situasjonsbilde og kommunikasjon	- relevant sambands- og kommunikasjonsutstyr - utarbeiding av sambands- og kommunikasjonsplan - dokumentasjon og loggføring - oppbygging av eget situasjonsbilde - bidrag til felles situasjonsbilde - rapportering - bruk av beslutningsstøtteverktøy
Fagområde F10: Oppgaver og øvelser	Emne	Læringsmål: Etter fullført kurs skal deltakerne	Hovedmomenter i undervisningen:

	F10.1 Oppgaver og øvelser	- kunne bruke tilegnet teoretisk kompetanse i praktiske oppgaver og øvelser	- defineres nærmere for hvert enkelt kurs
--	--	--	--

4 VERSJONSLOGG

Versjon	Dato	Endring
01	28.12.2010	Basert på utviklingsversjon P. Identisk med utviklingsversjon P.

**Kystverkets varslingstelefonnummer:
33 03 48 00**

KYSTVERKET

Postadresse: Postboks 1502

6025 Ålesund

Tlf.: 07847

E-post: post@kystverket.no

www.kystverket.no